

Szerkesztőség, Kiadóhivatal
és nyomda. Bul. Reg. Ferdin-
and (József főherceg-ut.) 4.
Telefon: 151. Sürgőnycim:
Közlöny, Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
Kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
Több :: Egyszeri szám 5 Lej.
Vasárnap 6 Lej. :: (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tábla szerint. ::

XLV. évfolyam, 234. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Szerda, 1930 október hó 15

Mire mennek ketten?

Az egyszeri gazdával történt közvetlen aratás előtt. Borzalmas égi háború keletkezett, menydörgött, villámlott, tojásnyi jégdarabok hullottak az égből és iszonyu pusztítást vittek véghez a buzában. A paraszt elkeseredetten nézte egy darabig a jégeső dulasát, majd hirtelen előkapta a cséphadarót, nekiesett a termésnek és eszeveszettül csapkodta, vágta, miközben az ég felé fordulva kiáltozta:

— Lássuk Uramisten, mire megyünk ketten!

Körülbelül ez történik e napokban Berlin utcáin is. A német fővárosban tegnap a csöcselék tört-zuzott az utcákon, áruházak, bankok, üzletek cégtábláit és tükröablakait verték be, házakat rongáltak meg és értékeket pusztított a tömeg. És ezuttal nem kommunista ifjúságok garázdálkodtak Berlin közterein és utcáin, hanem Hitlerék különítményei, a nemzeti-szociálista rohamcsapatok. Hitlerék kezdték a rombolást és a kommunisták folytatták, mert nagy örömmel vették tudomásul, hogy kitűnő fegyvertűrsük akadt a pusztításban, mert észrevették, hogy hiszen Hitlerék is egy uton járnak a kommunista terrorcsapatokkal.

És a dolgozó német polgárság, a társadalom nagyobb és komolyabb része rémülten nézi a szélsőséges elemek vandál munkáját. A polgár dolgozni akar és nem politizálni. A kereskedő, az iparos azon töri a fejét, hogyan fizesse ki alkalmazottait, adóját, hogyan keresse meg mindennapi kenyerét. A vendéglős, a kávéház, akinek kirakatait beverték, a háztulajdonos, akinek házáat megrongálták, mind, mind lelkiileg védtelenül állnak a jobb- és baloldali kilengésekkel szemben. Ők nem mehetnek ki az utcára, hogy beverjék Hitlerék és a kommunisták ablakait, nekik rendre, nyugalomra, békére van szükségük, mert az ő kenyérkeresetüknek ez az atmoszféra kell.

A választási agitáció hevében a Hitler-féle nemzeti szociálistákat több oldalról megvagdolták azzal, hogy egy huron pendülnek a kommunistákkal. Hitlerék ez ellen élénken tiltakoztak és aki nyugodtan, elfogulatlanul nézi a két párt működését, valóban megállapíthatja, hogy politikai világnézet szempontjából egy egész világ választja el Hitleréket a bolsevizmustól. Az is bizonyos, hogy Hitlerék nem kaptak pénzt Moszkvából, mint ahogy egyes lapok írták, de viszont mit gondoljon a rendre és nyugalomra vágyó dolgozó polgár, amikor azt látja, hogy mind a két párt egy célt szolgál: a mai társadalmi rend felforgatását, zavarkeltést és rombolást.

A német parlament tegnap nyílt meg és már az első napon győzelmet aratott a józan ész fölött a szélsőségek felviharzó szenvedélye. Hiába tiltakoznak Hitlerék a bolsevik cimboraság ellen, ez a tiltakozás értéktelen, mert hiszen megállapítható, hogy ezzel a harcmodorral nagy szolgálatot tesznek Moszkvának, amely alig várja, hogy Németországban felbukkanjon a társadalmi rend. Moszkva nagyon jól tudja, hogy akár jobb-, akár baloldaltól jöjjön a felforgató szándék, az elégedetlen és elkeseredett tömegek nem a nemzeti szociálisták, hanem a bolsevik gondolat kariaiba fognak hullani. Németország békés polgárai a háború kitörése óta, tehát majdnem két évtizede, hiába várják, hogy a helyzet konszolidálódjék és az indulatok végre lecsillapuljanak. A viszonyok egyre inkább elvadulnak és a német nemzet dolgozni vágyó polgárai kétségbeesetten nézik a Hitler-különítmények és a bolsevik terrorcsapatok dulasát, rombolását és sóhajtva figyelik, hogy mi lesz a pusztítás eredménye, mire mennek ketten.

„A nemzeti-parasztpárt kormányzása megrendítette a Nemzeti Bankot,” mondotta Brătianu Vintila. A kijelentés általános feltűnést keltett — A Banca Nationala kormányzójának és a pénzügyminiszternek cáfolatát várja az ország

Bucurestiből jelentik: A liberális párt, úgy látszik, az új kormány megalakulásával még intenzívebben folytatja most már nemcsak anyira a kormány, mint inkább a nemzeti-parasztpárt elleni harcot. A liberális párt craiovai ülésén Brătianu Vintila olyan kijelentéseket tett, melyek súlyosságuknál és fontosságuknál fogva rendkívüli érdeklődésre tarthatnak számot. Brătianu Vintila beszédével a Lupta ma terjedelmes cikkben foglalkozik. A liberális párt elnöke ugyanis beszédében azt a szenzációs kijelentést tette, hogy a nemzeti-parasztpárti kormányzás megrendítette a Banca Nationalát.

Brătianu Vintila enunciaciója, tekintve helypolitikai hullámaitól, rendkívüli fontossággal bír azért is, hogy vajon hogyan fogadják külföldön ezt az, egy aktív politikai párt vezérének szájából elhangzott nyilatkozatot? A Lupta éppen ezért teljes komolysággal szentel az ügynek és követeli, hogy nyilatkozzék a jegybank elnöke ebben az ügyben és ugyancsak felszólítja az ország pénzügyminiszterét, hogy tegyen nyilatkozatot a hír valódsága vagy valótlansága mellett. Bucuresti politikai körökben felfokozott érdeklődéssel várják Brătianu Vintila kijelentésének a következményeit.

A köztisztviselő csak hivatásának élhet

Nem tölthet be több állást. Ha más foglalkozása is van, nyilatkoznia kell, melyiket tartja meg. Befejezik az állami költségvetés tárgyalását. Ma délután minisztertanács volt

BUCURESTI október 14. A kormány ma délután minisztertanácsot tartott, amelyen a minisztertanács munkarendszereit tárgyalták meg, különös tekintettel a gazdasági kérdésekre. Ennek megfelelően a minisztertanács a következő határozatot hozta:

1. A költségvetés összeállításának munkálatait a legsürgősebben bevégezzik, hogy a parlament megnyitása után, a költségvetési javaslat beterjeszthető legyen. A költségvetés egyes tételeinek meghatározásánál a főszempontot a lehetőségig való lecsökkentés képviseli.

2. A minisztertanács kimondja, hogy sürgős intézkedést tart szükségesnek a köztisztviselők állás- és javadalmazás-halmozásával szemben. Egy köztisztviselő sem viselhet két, vagy több állást és köteles november elsejéig nyilatkoznia, hogy melyik állását tartja meg. November elseje után egy olyan köztisztviselő sem kaphat napidíjat, aki rendes tisztviselői fizetésben részesül. Bizottsági, vagy egyéb munkáért nem jár külön javadalmazás, ha a munkát az illető tisztviselő hivatalos óráin belül végezte el. A hivatalos munkaidőn túl teljesített szolgálatért igényelhet a köztisztviselő külön javadalmazást. Ez azonban nem lehet nagyobb, mint amennyit a minisztertanács megállapít.

3. A külföldi missziók pénzkezelése a külügyi tárca hatáskörébe fog tartozni. Azok a

missziók is, amelyek más tárcák küldetésében vannak, pénzügyi elszámolásukat kötelesek a külügyminiszter és a miniszterelnök döntésétől függővé tenni.

A minisztertanács a pénzügyi munkálatokra vonatkozó vitáit még folytatni fogja.

BUCURESTI, október 14. A nemzeti-parasztpárt elnöksége ma reggel 8 órakor Maniu Gyula lakásán értekezletet tartott, amelyen kivül Mironescu, Mihalache, Vaida, Popovici és Madgearu jelentek meg. Az értekezleten megállapították a párt aktivitását a parlament megnyitásáig. Majd Maniu a Mironescu-kabinet teljes támogatását kérte és közölte, hogy három hónapos távollétének ideje alatt a pártvezetési teendőket Mihalache látja el, míg a speciális erdélyi és bánáti ügyeket Vaida fogja intézni.

Maniu Gyula volt miniszterelnök Sinaia-ba utazott és ma délután kihallgatáson jelent meg a királynál. Holnap Sinaiból Kolozsvárra érkezik Maniu, ahol délután a nemzeti-parasztpárt helyiségében fogadja a nemzeti-parasztpárt tisztviselőinek küldöttségét. Maniu Gyula Kolozsváron nagyfontosságú kijelentéseket fog tenni.

Bucurestiből jelentik: Maniu után Lugojanu volt miniszterelnökségi államtitkár jelent meg kihallgatáson a királynál. Lugojanu az audiencia után visszautazott Bucurestibe.

A német centrumpárt feltűnést-keltő állásfoglalása

A szociáldemokraták mellé állott — Hindenburg nem fogadta el az igazságügyminiszter lemondását

BERLIN, október 14. A gazdasági párt a mai birodalmi ülésen tudomásul vette, hogy Hindenburg elnök Brett igazságügyminiszter lemondását nem fogadta el, hanem felkérte, hogy pártköteléken kívül tegyen továbbra is eleget miniszteri állásának. A párt ennek ellenére ragaszkodik a kormány újjaalakításához és megállapítja, hogy a kormánnyal szemben szabad kezet nyert. Bizonyosra veszik, hogy

dr. Scholz német néppárti képviselőt szerdán jelölik a birodalmi ülés elnökségére.

Berlinből jelentik: Hatalmas politikai szenzáció, hogy a centrumpárt ragaszkodik az eddigi gyakorlathoz, amely szerint az elnök a legnagyobb pártok egyikéből kerül ki. A szélsőséges pártok közötti első összezsapás során a centrumpárt a szociáldemokraták mellé állt.

Heves jelenetek Aradváros költségvetésének tárgyalásán

Parecz Béla dr. felszólalása a magas üzletbérilleték miatt — Sorvad a kereskedelem, mégis súlyosan terhelik — Igazságos adókivetést! — Nem engedik el a zsidóságnak a nyári színház bérét — Régi, érdemes tisztviselők 5—600 lej nyugdíja — Nincs szükség városi szódavizgyárra

Jó ivóvizet követeltek a tanács mai ülésén

Általános érdeklődés előzte meg a városi tanács ma délután 5 órára összehívott ülését, amelyen többek között a város 1931. évi költségvetésének letárgyalása szerepelt a tárgysorozaton. Az érdeklődés annál is inkább meg volt, mert az előjelek oda mutattak, hogy a mai tanácsülésen nagy és heves viták fognak lezajlani. Az előjelek be is váltak. A tanácsstagok sorban szóltak hozzá az egyes pontokhoz és kifogásokat emeltek a város vezetősége által összeállított költségvetés ellen.

Délután 5 órakor nyitotta meg **Lutai Cornel dr.** polgármester a gyűlést és bejelentette, hogy az elhunyt **Robu János dr.** helyett **Zabb Istvánt** a tanács póttagját hívta be. A közgyűlés ezt tudomásul vette, majd öt percre felfüggesztették az ülést, míg **Marsieu Iustin dr.** prefektus átjött a városházára. A prefektus ezután kivette a tanács tagjaitól az esküt **Károly királyra**, majd eltávozott. Ezután került sor az 1931. évi költségvetés letárgyalására.

Izgalmas vita az üzletbér-illetékről

Parecz Béla dr. hivatkozik a jelenlegi súlyos viszonyokra s arra kéri a város vezetőségét, legyen segítségére a kereskedőknek és redukálja a taxát. **Lutai dr.** polgármester kéri az összeg jóváhagyását és hivatkozik arra, hogy **Brassó 16 millió lejt** inkasszál a kereskedőtől. **Kerpel Izsó** kijelenti, hogy **Brassó** gazdag város, nem fekszik a határszálen és sokkal nagyobb forgalom van ott, mint **Aradon**. *Itt sorvad a kereskedelem és nincs is kilátás javulásra.* Egyik cég a másik után bukik meg és a városnak kötelessége a lehetőséghez képest könnyíteni a kereskedők terhein. A polgármester leszögezi, hogy belátja a kereskedők nehéz helyzetét, viszont a jelenlegi taxákat városi szabályrendelet írja elő. E taxák leszállítása csak akkor történhetik meg, ha a szabályrendeletet módosítják. **Reinhart Gyula** kijelenti, hogy a szabályrendeletet haladéktalanul módosítani kell. Kifejté, hogy akkor, amikor ez a szabályrendelet készült, az üzletbérek kisebbek voltak és konjunktúra uralkodott. Azóta emelkedtek az üzletbérek és beállott a dekonjunktúra. **Zima Tibor** azt a javaslatot teszi, hogy addig is, míg a szabályrendeletet módosítják, csökkentse a város, illetve a tanács az üzletbérilletékeket. Múltányos összeget kell kivetni a kereskedőkre és azután mielőbb revízió alá kell venni a szabályrendeletet.

Berzovan János közli, hogy a város is módosításra gondol, de abban az értelemben, hogy a maximumot vegyék.

Zima: Milyen alapon?

Berzovan: Azon az alapon, hogy 1923. óta 50 százalékkal csökkentek az üzletbérek.

Zima: Ez tisztán lehetetlenség.

Omescu Cornel igazságos adókivetést követel, majd **Lutai dr.** a maga részéről is kijelenti, hogy az üzletbérek 1923. óta csökkentek. **Zima Tibor** javasolja, hogy szállítsák le az üzletbérilletéket és ugyanakkor csökkentsék az utak kövezésére felvett 6 és fél millió lejes alapot. **Szell Lajos dr.** is csökkentést követel, majd **Vlad Sándor** kijelenti, hogy a csökkentést nem lehet végrehajtani.

és kéri, tegyék fel szavazásra a kérdést. A tanács 15 szavazattal 12 ellenében a hivatalos javaslatot fogadja el. Az eredmény kihirdetését a kereskedők és iparosok általános elégedetlenséggel fogadják.

Templom és színház.

Amikor a színház bérbeadásából származó 400 ezer lejes bevételi pontra került a sor, **Singer Jenő dr.** szólt fel és az aradi izraelita lakosság nevében azt a kérést terjesztette a városi tanács elé, hogy a jövőben a nyári színházban megtartott izr. istentiszteletek alkalmá-

Berzovan János a pénzügyi osztály főnöke először a polgármesteri jelentést olvasta fel. Ebben a polgármester közli, hogy

a jövő évben nem emelkednek a városi taxák.

hogy a **Victoria** banknak adott moratorium május elsején lejár és a város felveszi az ott letétbe levő 10 és félmillió lejt, valamint azt, hogy az adminisztrációs kiadások **Mikelaka** idecsatolásával lényegesen megnövekedtek. A polgármesteri jelentés javasolja még, hogy a polgármester, a két alpolgármester, valamint a permanens-bizottság tagjai a jövő évben ugyanazt a fizetést kapják, mint az idén. Ezután megkezdődött a költségvetés egyes tételeinek felolvasása. Mindjárt az elején, ahol arról volt szó, hogy a kereskedők

üzletbérilleték címen hét és fél millió lejt fognak fizetni, Parecz Béla dr. kért szót.

val a város ne szedjen bért a hitközségtől: Hivatkozik arra, hogy az izraelita lakosság nagy összeggel járul évenként a város terhelhez. **Popa Constantin** kulturtanácsos kijelenti, hogy a bért fizetni kell egyrészt az effektív költségek fedezésére, másrészt pedig az épület rongálásáért. **Singer dr.** ragaszkodik kéréséhez, mire **Popa** így szól:

— Kérem, a színház az nem templom!

Lutai dr. polgármester kijelenti, hogy mindig csak a várostól kérnek ingyenes szolgáltatásokat. Miért kell a színházat erre a célra igénybe venni?

Vegyék bérbe erre a célra például a Fehér Kereszt nagytermét.

Ezért súlyos ezeket kell fizetni. A tanács végül ismét a hivatalos javaslatot fogadja el.

Nyomorognak a nyugdíjas tisztviselők

A tanács tudomásul vette a választ, majd **Nagy Sándor dr.** a városi nyugdíjasok sorsáért interpellált. Kifejtette, hogy a városi nyugdíjasok még most sem kapták meg 1928-ra azt a 15 százalékos többletet, amit a miniszterium a részükre jóvá hagyott. Kéri, vegyék fel ezt az összeget a költségvetésbe. Mindössze 250 ezer lejről van szó, ami a költségvetés 178 millió végösszege mellett semmiség. **Parecz Béla dr.** szintén a nyugdíjasok érdekében szólt fel. Hivatkozik arra, hogy

régi érdemes tisztviselők, akik milliókat szereztek a városnak, ma 5—600 lej havi nyugdíjat kapnak.

Kéri a tanácsot, orvosolja ezt az igazságtalanságot. A tanács elhalasztotta a kérdés feletti döntést.

A következő vita az uccakövezéseknél tört ki. **Zima Tibor** kifogásolja, hogy akkor, mikor a belvárosi aszfaltozásokra és kövezésekre összesen körülbelül két milliót vettek fel, a külvárosi uccák kövezésére 6 millió 800 ezer lejt irányoznak elő. **Lutai dr.** kijelenti erre, hogy érkezett az ideje annak, hogy a külvárosok rendezésére is sor kerüljön. **Lantos** leszögezi, hogy a külvárosok lakossága szintén részt kér a rendezésből. Ezután **Lantos** kéri a városi tanácsot, határozza el, hogy egy tétl tündöt létesít a szegény lakosság részére. A polgármester ezt meg is ígéri, azonban csak 1932-ben kerülhet erre sor, amikor amortizálódtak a városi mozik befektetési költségei. A tanács tudomásul veszi a választ.

A költségvetés egyik tétele a tisztviselők különleges pótlékainak kifizetésére felvett 6 és félmillió összeg. Itt **Olariu István** városi vezérkár a tisztviselők nevében kéri az össze-

Rheumánál, fej- és fogfájásnál, valamint hűléseknél az

Aspirin-tabletta

mindig használj. Csak a „Bayer-kereszt”-tel ellátott eredeti csomagolásban valódi.

Mindenik tablettája egyik oldalán „Aspirin 0,5” áll, másik oldalán pedig „Bayer kereszt” van feltüntetve. Aspirin-tabletta a szívre nem ártalmas. Az Aspirin-tabletta egyedülálló az egész világon.

Lantos József a közvilágítás pontjánál szólt fel és kifogásolja, hogy akkor, amikor a város évi több mint 3 millió lejt fizet erre a célra, a külvárosokban rossz a közvilágítás. Szomorú sötétség uralkodik a külvárosi utcákban, a helyzetben pedig csak egyféle módon lehet segíteni. A város sürgősen váltsa meg a villanygyárat, mert csak akkor lesz jó a közvilágítás. **Lutai dr.** polgármester válaszában kijelentette, hogy a villanygyár megváltása csak kölcsön esetén lehetséges. Ezzel szemben addig is, míg a megváltásra sor kerülhet, még ebben az évben megfelelő javaslattal fog jönni a tanács elé. A város összesen körülbelül 7 és félmillió lejt értékű áramot fogyaszt évenként és a villanygyár ennek ellenében 1 millió lejt engedményt ajánlott fel. Ez azonban korántsem elég. A tárgyalások még folynak és amint eredmény lesz, a tanács elé viszi az ügyet.

szegyet 8 millió lejt felemelni. Kéri a tanácsot még, utasítsa a polgármestert, hogy a temesvári tábla ítélete ellen tanácsai jóváhagyás nélkül beadott feletbevezését vonja vissza, valamint rendelje el a költségvetésbe felvett összeg kifizetését. Ezzel szemben a tisztviselők lemondanak a perköltségekről és a kamatokról. A polgármester ellenzi a javaslat elfogadását és a tanács **Lutai dr.** álláspontját fogadja el.

Nem kell szódagyár, hanem jó ivóviz.

Ami előrelátható volt, heves vita tört ki az új városi vállalatok létesítése körül. A szikvizgyár alapítására 700 ezer lejt vett fel a város és ennél a pontnál először **Constantinescu Sándor** szólt fel. A maga részéről nem találja életszükségletnek, hogy a városnak szikvizgyára legyen.

Sokkal jobb lesz, ha megjavítják a vizet, akkor nem lesz szükség annyi szódavízre.

A város valahogy úgy csinál ezzel a kérdéssel, mint **Mária Antoinette**, az egykori francia királyné, aki az éhező népnek azt ajándékozta, ha nincs kenyere, egyen kalácsot. A város hasonlóan cselekszik, mert a rossz víz helyett szikvizet akar adni a lakosságnak. **Kerpel Izsó** a víz megjavítását sürgeti és kijelenti, hogyha a nagy szegénység miatt sokan már kenyérre és vízre vannak szorítva, legalább jó vizet kell adni nekik. **Reinhart Gyula** szintén a szikvizgyár létesítése ellen foglal állást. Erre nincs szüksége a városnak és nincs értelme annak, hogy a város saját polgáraitval konkurráljon. Különbö is régi tanulság, hogyha egy városi üzemi nem monopólium, biztos a ráfizetés. Kéri a tanácsot, hárassa a költségvetésből

ezt a tételt. Nagy Sándor dr. ellenkező álláspontra helyezkedik és örömmel üdvözlő a városi szikvizgyár gondolatát. Tévesnek tartja az iparosok és kereskedők ama álláspontját, hogy a városnak nem szabad konkurrálnia polgáraival. A gyár létesítése olcsóbbá teszi Aradon a szikvizet és hasznát is hoz a városnak. Blaskovits István azt javasolja, hogy a város lépjen társasviszonyba a szikvizkár-tellel. Tudomása van arról, hogy a részvény-társaság ilyen ajánlatot akar tenni a városnak. A város vezető szerepet kapna az új vállalat-ban. Több hozzászólás után a tanács hozzájárult úgy a szikvizgyár, mint a temetkezési vállalat létesítéséhez.

A tanács ezután sorba vette a többi tételt. Vátián Traian esperes, Botis Tivadar dr., valamint Széll Lajos dr. azt kérték, hogy emelje fel a város a templomépítések szubvencionálá-sára felvett 150 ezer lejt. Velcsov Géza dr. a város vezetősége nevében közölte, hogy a ki-vánságot nem tudják teljesíteni, mert a város nem rendelkezik elég pénzzel. Sok felekezet van Aradon s mind igényt tarthat arra, hogy a város szubvencionálja. Ez azonban milliókat tenne ki. Fogadja el a tanács a felvett össze-get, amelynél többet Aradváros nem tud adni. A költségvetés egyes pontjainak letárgyalása után a tanácsülés folytatását holnap délutánra halasztották.

Házépítési kölcsönt kapnak Arad város tisztviselői

Egyelőre csak három tisztviselő részesül a kölcsönben — Folytatolagosan a többi tisztviselők is kapnak kölcsönt — Dr. Lutai Cornel polgármester ígérete

Az aradi városi tisztviselők körében általános érdeklődéssel várták a mai tanácsulást, amelyen több interpellációnak kellett volna elhangzania a tisztviselői házépítési kölcsön ügyében. Az interpelláció azonban váratlanul elmaradt, aminek érdekes kulisszatitkai vannak. Azok a városi tanácsosok, akik az ügyben interpellálni akartak, az ülés előtt felkeresték Lutai Cornel dr. polgármestert, akivel megbeszélést folytattak a kérdésben. Megállapodás jött létre, amely szerint a város a jövő évben három tisztviselő részére kiutal házépítési kölcsönt.

Egyelőre olyan három tisztviselő kap, aki épített és az adósságok folytán súlyos helyzetbe került. Később szó lehet arról, hogy folytatolagosan a többi tisztviselő is kölcsönt kapjon. Lutai dr.

megígérte, hogy erre a célra rendkívüli hitelet fog-nak nyitni, azonban kijelentette azt is, hogy hatá-lyon kívül helyezteti azt a szabályrendeletet, a mely előírja, hogy a város évenként legalább egy millió lejt vegyen fel erre a célra. A polgármester véleménye szerint erre a várost nem lehet és nem szabad kötelezni, mert mindenkor az anyagi vi-szonyoktól függ, milyen mértékben állhat tisztvi-selői rendelkezésére.

A városi tanácsosok megelégedtek a polgár-mester válaszával, tudomásul vették, hogy 1931-ben már megtörténnek az első lépések a háztulaj-donos-tisztviselők tragikus helyzetének szanálá-sára s ennek folytán lemondottak arról a szándé-kukról, hogy a tanácsban interpellálnak az ügyben.

A GAZDASÁGI FRONT UJABB HALOTTJA

Ma délben felakasztotta magát egy aradi hentes és mészáros

Hazafi János tragédiája — „Naccsága kérem, az ur fent lóg a padláson...”

Üzleti veszteségei miatt ment a halálba a harmincnégy esztendő-s iparos

Ma délben 1 óra tájban telefonon jelen-tették a központi rendőrségnek, hogy a Mi-hály-uccában öngyilkosság történt. Tekintettel arra, hogy a bűnügyosztály ekkor már nem vett fel újabb anyagot, a központi ügyeletes szolgálatban pedig éppen ekkor volt a levál-tás, a harmadik kerületi rendőrséget uta-sították a nyomozás lefolytatására.

A kerület részéről Olenicenco Leo komi-szár és Prien György detektív szálltak ki a helyszínre, a Mihály-ucca 91-es számú há-zába. Kiderült, hogy az öngyilkosságot Hazafi János 38 esztendő-s mészáros és hentes kö-vette el, aki, mialatt családjának tagjai nem tartózkodtak odahaza, fölakasztotta magát és mire tettére ráészlelték, kiszenvedett.

Hazafi Jánoson egyáltalában nem látszott meg, hogy végzetes tervekkel foglalkozik. Családja délelőtt kiutalt árukat a piacon és ő még inasával utánuk is küldött tartalék hus-mennnyiséget, hogy elég áru legyen sátorá-ban. Ezenkívül ellátta nyílt üzletének munká-ját is és közvetlenül az öngyilkossága elköve-tése előtt még — kolbászt töltött.

Az öngyilkosságát akkor fedezték fel, amidőn családja hazatért. Feleségének feltűnt, hogy, noha férjének sapkája és kabátja bent van a lakásban, őt magát seholsem találja. Rosszat sejtve a kúthoz is belenézett, hogy vajjon az ura nem-e ölte bele magát. Amidőn az inasgyerek látta, hogy gazdája felesége rosszra gondol, fölment a padlásra, hogy megnézzze, nem-e lett ott öngyilkos Hazafi János?

Gyarmuja nem volt alaptalan. Az egyik ge-rendán ott függött fölakasztva a hentesmes-ter. Az inasgyerek rémülten szaladt le, hogy elmondja a szörnyű fölfedezést. Hazafiné föl-rohant a padláslépcsőn, levágta urát a kö-télről, de már nem volt benne élet. A rendő-rségen kívül értesítették dr. Stamber Angor hatósági orvost is, aki azonban már csak a beállott halált konstataulta, amely már jóval a felidezés előtt következett be.

A rendőri nyomozás ezek után már csak az öngyilkosság okának pontos megállapításá-ra szorítkozhatott. Mindenekelőtt anyagi nehézségei nyomultak előtérbe, amit megerősí-te ni látszik az a tény, hogy nemrégiben az Er-zsébet-köruton létesített üzletén sokat vesz-tett és teljes berendezéssel öt ezer lej eladási árért volt kénytelen megválni tőle, noha an-

Feltűnést keltő ítélet két temesvári orvos ellen

Dr. Drel és dr. Bauer orvosokat 1.200.000 lej kártérítés és perköltség megfizetésére ítélte a tábla

Temesvárról jelentik: Az itteni tábla polgári tanácsa ma délben egy órakor hir-dette ki nagy érdeklődéssel várt ítéletét. Diel Lajos dr. és Bauer Lajos dr. orvosok ügyé-ben, akik ellen dr. Buteanu orvos felesége indított kártérítési keresetet, körülbelül 5 mi-lió lej erejéig. Az ítélet a két orvost egye-temlegesen kötelezte 15 napon belül különbe-ni végrehajtás terhe mellett a felperes részére történő 462.672 lej, mint költségmegtérítés,

Vakmerő rablómerénylet tör-tént Temesváron

Egy aradmegyei illetőségű fiatalember megtá-madott egy uriaszönyt — Izgalmas üldözés után sikerült a merénylet elfogni — Menekülés közben leütötte egyik üldözőjét — A nyo-mor kényszerítette a rablás elkövetésére

TEMESVÁR, október 14. A Gyárvárosban ma újabb vakmerő rablómerénylet történt, a melynek tettesét egy aradmegyei illetőségű állás nélküli fiatalember személyében sikerült elfogni. Ma este nyolc óra tájban Krausz Jenő temesvári kereskedő felesége, aki a Kunz-sor 2. számú házban lakik, hazafelé tartott és ép-pen befordult lakásának kapujába, amikor a kapu sötétjéből rávetette magát valaki, aki ki-tépte az uriaszöny kezéből a retikült, majd vad futással igyekezett menekülni. A megtá-madott asszony kétségbeesetten kiáltozott se-gítségért és jó szerencse, hogy itt, a gyárvá-rosi mozával szemben eléggé forgalmas az ut-vonal, úgy hogy percek alatt többen összeve-rődtek, akik megtudva, miről van szó, a rablót után vetették magukat.

A zsinagóga melletti sötét uccában egy fiatalember állt a menekülő merénylet elé, akit azonban leütött, de ekkor ért oda Enache De-meter csendőrőrmester, aki a rablót le akarta fogni.

Elszánt dulakodásra került a sor, mert a rabló nem hagyta magát és már félni lehetett, hogy kiszabadul a csendőrőrmester kezei kö-zül, amikor többen odaérkeztek és lefogták a vakmerő támadót, aki még mindig a hóna alatt szorongatta Krauszné 3.800 lejt tartalmazó re-tikültjét. Kiderült, hogy Schneider Mihály 24 éves kereskedősegéd, aki az aradmegyei Má-csa községből jött három nap előtt Temesvá-ra, állást akart szerezni magának, de nem ka-pott és már nem volt pénze sem lakásra, sem élelemre, de még visszautazásra sem. Nyomo-rában követte el a tettet. A rendőrség Schnei-dert letartóztatta.

nakidején maga a berendezés nagyobb össze-get emésztett föl, mint amennyit most ka-pott. Ujjonnan nyitott boltja sem ment és leg-utóbb 11.000 lej adóhátralékért foglaltak is-nála. Holnap akart kiköltözködni a Mosóczy-telepre, hogy ott nyisson hentesüzletet és mészárszéket, de ugylátszik, nem volt elég ereje tovább folytatni a létért való harcot és a sors mostoha bánásmódja elvette az élet-kedvét.

Ezzel szemben családja azt hangoztatja, hogy bár nem éltek a legiesztelenebb keretek között, Hazafinak nem volt anyagi oka vég-zetes tette elkövetésére. Az ügyészség, tekintettel arra, hogy az öngyilkosság ténye min-den kétséget kizáróan megállapítást nyert, megadta az eltemettetési engedélyt. A jóll-mert hentesmester családja iránt általános a részvét.

Uj női confectio üzletet nyitottam

Wurzel Géza, a Viktoria confectio volt üzletvezetője vezetése mellett ARADON, a Minoriták templomával szemben.

Bundák, télikabátok és ruhák feltűnő jó ízlés szerint utolérhetetlenül olcsó árak mellett.

MENCZER OSZKAR.

CSIZMÁS IVÁN HAZAJÖTT ARADRA A BRAZILIAI FORRADALOM SZINHELYÉRŐL

MIÉRT LÖVÖLDÖZNEK BRAZILIÁBAN? — A REVOLVERES SZÓNOKOK — JULIU VARGAS SOHASEM VOLT MAGYAR — A „VARGYAS-LEGENDA” EREDETE — JOLÁN NÉNI, A TARNÓCZY-NÖVÉREK ÉS A TÖBBI ARADIÁK SAO PAOLOBAN — CSIZMÁS IVÁN AZÉRT JÖTT HAZA, HOGY SZEMBENÉZZEN AZ ÁLLITÓLAGOS VÁDAKKAL — EGY MESSZIRŐL JÖTT FIATALEMBER ÉRDEKES ELBESZÉLÉSE

Kemény vádak hangzottak el néhány hónappal ezelőtt az aradi sajtóban Csizmás Iván volt vármegyei tisztviselő ellen, aki tavaly októberben Délamerikába utazott. Többek között azzal vádolták, hogy hamis értekezési bizonyítvánnyal látta el Stépici Járasi tisztviselőt. Állítólag elrendelték Csizmás körözését is. A gyanúsító közlemények híre Délamerikába is eljutott és Csizmás Iván megszakítva tanulmányutját, ma hazatért Aradra, hogy szembenézzon a vádakkal. Zombolyánál lépte át a határt, nyomban jelentkezett Deac határrendőrségi vezérigazgatónál, aki telefonon érdeklődött az aradi hatóságoknál Csizmás személyét illetőleg, de senki sem tudott körözölevélről, vagy elfogató parancsról, amit ellene kibocsátottak volna. Csizmás azután Aradra jött és felkereste Gitta Agoston főügyészt, akitől az ellene emelt vádak felől érdeklődött. Itt megtudta, hogy semmiféle eljárás nem indult meg vele szemben és nyoma sincs annak, hogy valaki jelentette volna. Csizmás Iván most eljárást indít mindazok ellen, akik távollétében megrágalmazták.

Csizmás Iván hazaérkezéséből tehát nem lett bünygyi szenzáció, de mert éppen Délamerikának abból a részéből jön, ahol most győzelmes forradalom dúl, amelynek okairól vajmi keveset tud az újságolvasó, mégis csak riport-téma ez a kalandos utakat megtett aradi fiatalember. Nemcsak az újságíró hivatásszerű kíváncsiságával, hanem az olvasó és kartárs érdeklődésével faggattam, adjon tiszta képet a brazilai forradalomról és egyéb érdekességekről, amit a messziről jött ember olyan szépen és színesen tud előadni. Engedjék meg, hogy az Aradi Közlöny mikrofonján közvetítem Csizmás Iván valóban érdekes előadását:

Érvelés revolverrel.

— Mikor elindultam Sao Paolóból, még semmi bajuk sem volt. Azaz, hogy már akkor is idegesség vibrált a levegőben, de ott mindig izgattak az emberek és reggel mindig megkérdik, nincs-e forradalom aznap. Mert a politikai villongások és alkotmányos küzdelmek, ott nem az elvek és érvek fegyverével folynak, hanem revolverrel és bombával. Ha a szónok nincs megelégedve a hallgatóság lelkesedésével, feldühödik, ötször-hatszor belelő a tömeg-

be és aztán lóhalálban menekül, amerre lát. Ha viszont a szónok számátságokat beszél, vagy olyat, ami nem tetszik a tömegnek, mindig akad, akik lelőjék a szónoki emelvényről és akkor egy másik politikus lép a helyébe, aki aztán jobban megfontolja, mit is beszéljen.

— No de Csizmás ur...

— Ez így van kérem. Ott nem kukoricának sokat, mindjárt kéznél van a revolver, vagy bomba. A mostani forradalom Juliu Prestez, a megválasztott, de még be nem iktatott elnök ellen megy. Március elsején zajlott le a választás, amelyen sűrű revolver-dörrenések között nagy szótöbbséggel Prestez ur, Sao Paulo volt elnöke győzött ellenfelével. Juliu Vargas, Rio Grande állam elnökével szemben.

— Apropos. Igaz-e, hogy ez a Juliu Vargas bevándorolt magyar ember? Az újságok azt írják, hogy eredetileg Vargyas Kálmánnak hívták...

— A. Szó sincs róla. Juliu Vargas tősgyökeres portugál, csak a neve olyan magyaros, amiért roppant népszerű az ottani magyarok között, akik viccesen „Vargyas urnak” nevezik. Talán innen veszik az újságok azt az őszi kacskát. De folytatom. Vargas hívei a munkásságból kerülnek ki és gyűlölik Prestezt, aki szerintük az angol tőkének az exponense és szereti a pénzt. Ezt a hangulatot használják ki a bolsevista agitátorok, akik aztán magasra szítják a tüzet és nagy tömegeket nyertek meg már a kommunista eszmének. Azt is beszélék, hogy Vargas és vezérkara sok pénzt kap Moszkvából és onnan finanszírozzák ezt a mostani forradalmat is...

— Hagyjuk a politikát Csizmás ur, ezek súlyos vádak Vargas ellen és nem szeretnék vele kikezdeni. Beszéljünk talán az ottani magyarokról, helyesebben az aradi magyarokról.

Jolán néni és a többi aradiak.

— Oh, van ott sok ilyen. Legkedvesebb és legismertebb közöttük „Jolán néni”, Szabó Jolán igazgatónő, aki Kisjenőből vándorolt ki Délamerikába és ott is mindenki becézett „Jolán néni” lett. Sao Paolóban egy kis elemi iskola igazgatásával kezdte és tisztára az ő egyéni agitálásának és népszerűségének köszönhető, hogy most hat iskola áll Jolán néni parancsnoksága alatt, hatalmas, modern épületek, amelyekben több ezer magyar gyerek tanul az anyanyelvén. A magyar kolónia „Alts de Mocca” (ez a portugál neve) rajongva szereti Jolán néni, aki nemcsak az iskolák, hanem a magyar kulturális egyesületeknek is a „vezérigazgatója”.

— Jolán nénihez az ugyancsak aradi Tarnóczy-nővérek vezettek el. Tarnóczy Blanka és Karola nem régen vándorolt ki Délamerikába, iparművészettel foglalkoznak, szép szalonjuk van, a legelőkelőbb vevőkörzőségük és több díjat nyertek iparművészeti kiállításokon, amivel kapcsolatban az ottani sajtó, különösen a „Noite” és az „Estado de Sao Paulo” című lapok nagy elismeréssel írtak az aradi Tarnóczy-nővérek művészetéről. Találkoztam még az aradiak közül Slamovitz volt vámtisztviselővel és Havas Zsigmonddal, akinek a Szabadság-téren volt ruhakereskedése.

Álhirlapírók és munkanélküliek.

— Mondjon még valami érdekeset.

— Parancsoljon. Akár reggelig is tudnék beszélni, annyi mindent láttam és tapasztaltam. Például, amikor tavaly a Ferencváros megverte Sao Paulo válogatott csapatát, amely 12 év óta veretlen volt, valóságos nemzeti gyás borult a városra. Jellemző a magyar futball-csapat népszerűségére, hogy a verseny után az ottani dohánygyövedék új cigaretta-fajta bocsátott ki „Ferencváros” név alatt. (Ők így ejtették ki: „Ferenkvarosz”) Más. Montevideóban, Uruguay fővárosában, a város leg-

Grünberger L. és Tsa

üzletét folyó hóban

Bul. Reg. Maria 24.

Aradmegyei Takarékpénztár épületébe

helyezi át

Raktáron levő árukat leszállított árban árusítja, maradékot félárban.

Üzlethelyiség kiadó.

szébb terén Kossuth-szobrot állítanak fel az ottani magyarok, Ferenczy Kálmán főmérnök kezdeményezésére. A szobor már készen van és február végén, vagy márciusban le is leplezik. Magyarországból hoznak földet a Kossuth-szobor talapzata alá.

— Tekintettel lapjuk terjedelmére, befejezem a mondókámat. Bejártam Délamerikát, egészen a Tüziöldig, sőt áthajóztam Afrikába, Szudánba is, de mindenütt összehozott a sors magyarokkal, akiket foglalkozás szerint két csoportba lehet osztani: az intellektuális rész — álhirlapíró, az egyszerűbb néposztály pedig — munkanélküli.

Akik a munka elől emigrálnak az exotikus világűrre kalandos életforgatagába, keresve sem találhatnak megfelelőbb foglalkozást: álhirlapíró és munkanélküli.

Gárdos Sándor.

Új és használt hegedű- és zong.-iskolák, gyakorlatok, kotta-újdonságok Kerpelnél

Színház — Irodalom — Művészet

* Felhívás a Városi Színház régi bérletéhez. Azok a régi bérlet, akikkel a színházi irodának még nem volt alkalmuk a bérlet megújítása ügyében felvenni az összeköttetést, felkértem, hogy három napon belül értesítsék a színházi irodát, reflektálnak-e tavalyi helyeikre.

* Vállalkozónak adják bérbe a színház reklámműgöngyét. A városi színház reklámműgöngyét, mint ismeretes, a vezetőség intézkedése folytán az idei évadra vállalkozónak fogják bérbe adni. A bérleti összeg és a fizetési feltételek megjelölésével ellátott ajánlatok még beadhatók a színházi irodába, amely az ügyben a napokban fog dönteni.

* Csütörtökön Fruska, az első prózaújdonság. A színház prózaírói együttese nagy ambícióval készül a Fruska c. világsiker aratott vigjáték csütörtöki előadására. Szabados Árpád, a színház drámarendezője vezeti a próbákat. Gaál Franciska híres szerepében Dancs Icaának lesz minden bizonnyal megérdemelt sikere. Harmath Jolán, Jávör Alfréd, Fratta Géza, Gömör Emma, Csóka József és Rajnay Sándor a darab többi szereplői, akik — mint már az előkészületek alatti is megállapítható — valamennyien brilirozni fognak.

* Viktória szerdán — ötödször. Az aradi közönség nem csökkenő érdeklődéssel látogatja a gyönyörű darab sorozatos előadásait. A Viktória befutott Aradon, amit az is bizonyít, hogy szombat este óta szerdán már ötödször adja a Városi Színház.

* Szombaton este lesz az Alvinci huszárok premijé. Az Alvinci huszárok című operettújdonság lesz az aradi színház operettgyűjtésének második idei premijé. Felhő Ervin, a kitűnő operettrendező vezetésével mellett napok óta próbálják a slágerdarabot. Székely Bálint, a szép hangú és kiváló bonviván és Fiedler Duci, a szép pálya előtt álló fiatal művész ezen az estén mutatkozik be az aradi közönségnek. Kornély Mária primadonna, Csóka József, Gömör Emma, Vincze Emmi, Felhő Ervin, Szabados Árpád, Jávör Alfréd, Kun Dezső látszák a darab többi főszerepeit.

* Mikor kezdődnek a Városi Színház előadásai? A közönség zöménél megelégedést keltett, hogy az új színházi évadra este nyolc órában állapították meg az előadások kezdetét. A korai kezdésnek az a célja, hogy a színházi esték ne nyuljanak a késő éjszakába. Az este nyolc órai kezdést azonban a fentiek ellenére sem általánosították, mert szombat este ékezen a kereskedők nyolc órai zárójára, vasárnapokon és ünnepnapokon a délutáni előadások miatt félkilencor, illetve kilencor kezdődnek az előadások. A színház vezetősége az előadások megkezdésének fenti terminusát szigorúan be kívánja tartani. Aki elkésik, telefonos végéig nem marad a színház.

Ma új műsor
a CENTRAL mozgóban.

DAISY

amerikai hangos filmjáték,
melyben a vad indulatok fé-
kentartásával s a finom ér-
zések csillogtatásával éri el
a rendező a legteljesebb mű-
vészi hatást. A címszerepet
a sztárok legbájosabbika:

Nancy Carroll

játsza, kinek partnerei a rokonszenves

Gary Cooper

és a disztigvált modoru

Lukács Pál

Fórum

Magyar uccanevek

Miután újból felszínre került az aradi uccák elnevezésének ügye, felhivom az aradi közönség figyelmét arra a körülményre, hogy a volt Mikes Kelemen- és Aranykéz-uccákat két teljesen névtelen ucca köti össze és ez a két ucca soha sem viselt nevet, habár azokban kapubejáratok vannak. Az is igaz, hogy a Romanul c. napilap megszűnése óta a volt Zrinyi-uccának Strada Romanului elnevezése kissé illuzóriussá vált és inkább Pap I. János volt aradi román püspök nevével kellene elnevezni, akinek nevén eddig egyetlen aradi ucca sem szerepel, holott munkásságával kiérdemelte, hogy a város maradandóan megőrizze emlékét. Ezenkívül idősebb Lakatos Ottó minorita rendfőnök, Aradváros történetének írója és Frínt Lajos, a felszázados lelkeszséget jubilált év. püspök is méltók arra, hogy nevükről uccát kereszteljenek el. A 13 vértanu nevével közösen egy uccát kéne elkeresztelni. A régi uccanevek átruházását más uccákra lehetetlennek tartom, miután a köznyelvben már annyira beidegződtek, hogy igen sok zavarra adna alkalmat. Reméljük, hogy a régi akció közmegelegedésre nyer majd elintézt.

Páris Lajos.

BESZÉLŐFILMBEN

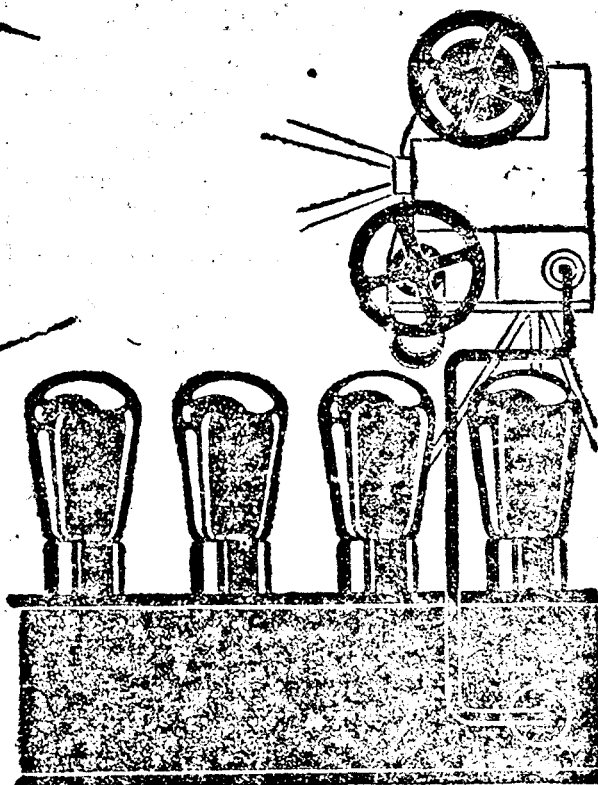
óriási hangerő
tökéletes hangtisztaság

csak

VATEA PX 460

speciális hangerősítő csövekkel

Vezérképviselő: Vértess Vilmos mérnök, Arad.

A legfantasztikusabb eszközökkel csempészik a fekete szeszt

Kutat a pénzügyigazgatóság
Csempészség gyanújába került
egy aradi részvénytársaság

az arad-várad vonalon

Firneis helyett is különféle
söröspalackokban csempé-
szik a fekete szeszt

Taran Viktor aradi pénzügyi inspektor nyilatkozik

A pénzügyigazgatóság nagyarányú feketeszesz csempészség ügyében folytat már hetek óta vizsgálatot. Több ízben érkezett ugyanis följelentés az aradi pénzügyigazgatósághoz, hogy egyes kis szeszüzdék, meg nem engedett módon gyártanak szeszt és azt piaci áron árul bocsájtják forgalomba. A sorozatos följelentéseket alátámasztotta az az átirat, amelyet a nagyváradai pénzügyigazgatóság küldött az aradi pénzügyigazgatósághoz. Az átiratban arról volt szó, hogy a nagyváradai pénzügyigazgatóság szalonjai kirendeltsége feketeszesz csempészetet leplezett le.

A tiltott módon előállított szeszt hordókban akarták továbbítani Aradra, Kemény Zsigmond címre,

de az aradi pénzügyigazgatóság utánjárására kiderült, hogy ilyen nevű szeszkereskedő Aradon nincs és így a küldeménynek nem akadt gazdája.

Ujabbán a György-ucca 25. szám alatt lévő Traian R.-T. keveredett szeszcsempészség gyanújába. A részvénytársaság címére két borszesztartalmúnak deklarált hordót továbbítottak autókamionon. A nagyszalonai pénzügyi közegek föltartóztatták az autókamiont és a hordók átvizsgálásánál

megállapították, hogy azokban nem borszesz, hanem tiszta szesz van.

A szalonai hatóságok a csempészarút nyomban lefoglalták és távirati úton kérték az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy azonnal vezesse be a vizsgálatot a Traian R.-T. ellen, miután föltehető, hogy a tiltott szeszt itt termelték.

Ma délelőtt megjelent a helyszínen Stolica Gyula a szeszosztály vezetője, tüzetesen megvizsgálta a Traian R.-T. üzemet. A Nagyszalonán elfogott két hordó szeszre vonatkozólag a részvénytársaság vezetői azt a felvilágosítást adták az aradi pénzügyigazgatóságnak, hogy néhány nappal ezelőtt egy belényesi szeszkereskedő címére két hordó borszeszt indítottak el. A belényesi cég az üzletet stornírozta és a két hordó borszeszt visszairányította feladási helyére, Aradra. Mint utóbb kiderült, a Traian R.-T. csakugyan elindított két hordó borszeszt Belényesre és az üzlet stornírozása folytán a nagyváradai pénzügyigazgatósági bejelentő szerint vissza irányították Aradra a Traian R.-T. címére. A feketeszesz, amelyet a szalonai hatóság leplezett le, eddig

felnem derített módon került tehát a két hordóba. Az aradi pénzügyigazgatóság teljes apparátussal folytatja tovább a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy Arad és Nagyvárad között ki folytatja a feketeszesz csempészt. Bizonyos, hogy nagyarányú szeszcsempészségről van szó és hogy a feketeszesz-gyár alaposan kiépítette a tiltott szesz forgalombahozatalának lehetőségét.

Munkatársunk a szeszcsempészzel kapcsolatosan felkereste Taran Victor pénzügyi inspektort, aki ezeket mondotta:

— Több följelentés került hozzám, hogy Aradon eddig még ki nem derített módon feketeszeszt gyártanak. A legutóbbi tettenérések alátámasztják a föltevést. A két legutóbbi

Amikor a kincstár fizeti a hagyatéki eljárás költségeit

Az aradi törvényszék érdekes elvi döntése néhai Szabó Albert hagyatéki ügyében

Elvi jelentőségű örökösödési eljárási kérdésben döntött az aradi törvényszék fellebbezési tanácsa dr. Pop Jenő törvényszéki bíró előadása alapján. Néhai Szabó Albert üveg-nyagykereskedő hagyatéki ügyében az örökösök örökösödési bizonyítvány kiadását kérték, ami feleslegessé teszi a közjegyzői leltározást és a hagyaték letárgyalását. Az aradi járásbíró el is rendelte az örökösödési bizonyítvány kiadását, de a kincstár képviselője az új belyegtörvényben megadott jogára hivatkozva, leltározást kért. A járásbíró elrendelte a leltározást s annak végrehajtásával egy aradi közjegyzőt bizott meg, aki a leltározást el is végezte és díjait a bíróság a Szabó-örökösökkel szemben megállapította.

Az örökösök sérelmesnek találták, hogy a leltározás költségeit nekik kell viselniük és ügyvédjük, dr. Sugár Jenő utján felfolyamódással éltek és kérték annak megállapítását, hogy az új belyegtörvény alapján joga van ugyan a kincstárnak a hagyatékot leltároztatni de nem közjegyző utján, hanem saját közegeivel és a bíróság közvetlen közreműködésével. A leltározás költségei nem terhelhetik az örökösöket, mert a hagyatéki eljárás jogot ad nekik örökösödési bizonyítványhoz, tehát a legolcsóbb eljáráshoz. Ha a kincstár kéri a leltározást, úgy a hagyatéki illeték tekintetében hitelezőnek tekintendő, már pedig a hite-

eset azonban nem egyedülálló, miután a hatóságok részéről több jelentés érkezett már, hogy

az Arad-Nagyvárad vonalon a legfantasztikusabb módon csempészik a feketeszeszt.

Egy ízben megtörtént, hogy az ellenőrző közegek próbaképpen egy ládát bontottak föl, amelyet egy festékkereskedő címére küldtek. A fuvarlevélben firneis volt megjelölve az áru mineműségként. Az első próbánál kiderült, hogy a kis bádógtartályokban tiszta szesz van. Másik alkalommal söröspalackokban találtak feketeszeszt. Ugy látszik, hogy egy jól megszervezett és kiépített csempésztársaság folytatja üzemeit. Több olyan adat birtokában vagyunk, hogy egész bizonyossá válna a szeszcsempészek leleplezése. Az egész csupán idő kérdése, mert bizony a rendelkezésünkre álló eszközökkel csak nehezen tudunk célt elérni. Az új szesztörvénynek igen nagy baja, hogy a kisüstök működését egyáltalában nem korlátozza és így ezeket ellenőrizni is roppant nehéz.

Ha a kincstár kéri a hagyatéki leltározást, a bíróság leltároz és nem a közjegyző —

lező előlegezni tartozik a leltározás költségeit és ezeknek megtérítését csak akkor igényelheti, ha ezzel a leltározással megtakarították az örökösök a leltározás költségeit. Mivel a hagyatékban a kincstár érdekétől eltekintve, nem volt szükség leltározásra, a kincstár maga kell, hogy viselje a költségeket.

A törvényszék mindenben elfogadta az örökösök érveit. Kimondotta, hogy ha az új belyegtörvény alapján a kincstár a hagyatéki leltározását kéri, úgy a járásbíró maga jár el és nem közjegyző utján leltároztat, mert a hagyatéki eljárás költségeit szaporítani nem szabad és kimondotta, hogy adott esetben a leltározás költségei nem az örökösöket, hanem a kincstárt terhelik.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órákor.

CENTRAL: Premier. DAISY (A szerelem hazugsága.) Dráma. Főszerepekben: Nancy Carroll, Gary Cooper és Lukács Pál. Az előadások megkezdésekor az ajtók lezártnak.

SELECT: Premier. QUARTIER LATIN. Szerelmi dráma Maurice Dekora kézírata nyomán. Főszerepekben: Carmen Boni és Petrovich Svetislav. Slágerfilm. ELITE: Ma utoljára. KALANDOROK. Dráma a cowboyok életéből Tim Mc Coy-jal a főszerepben.

GRADISTE: 7 és 9 órákor. Utoljára. S. O. S. Szenzációs dráma. Főszerepekben: Liane Haid, Lina Manés és Alfonz Fryland.

HIREK

Mit szól hozzá?

A különböző eseményekre a különböző emberek, aszerint, hogy milyen a temperamentumuk, a neveltetésük, különbözőképpen reagálnak. Itt van például a nagy repülőszerecséltség. A tömeg megorzad. Negyvenhét halott s mindenki különböző reflexiókat fűz ehhez.

Az aggodó: Én nem ülök többé repülőgépre a világ minden kincséért sem. A gyorsaságért az emberiség súlyosan fizet. Az ember az időt akarja kurtítani és ő lesz kurtább egy fejjel.

A bátor. A katasztrófák nem bizonyítanak semmit. Ezek épp oly szükségesek, mint a viharok. A vihar is megrázza az ágakat, de ezáltal csak erősíti őket. A szerencsétlenségek csak ösztönzik az emberi tudást és megedzik a természettel folytatott örökös párbanban. Aki mindig fél, annak mennie sem szabad, mert a sima földön is elcsuszhat. A gyáva maradjon az ágyban és ott várja halálát.

A német nacionalista. Nem olyan egyszerű tulszárnyalni a németeket. A Zeppelin legyőzhetetlen. R. 101. ez tulajdonképpen azt jelenti: Rossz a 101-es angol léghajó.

A pacifista. A szerencsétlenség nem ismer országhatárokat. Utlevél és vizum nélkül látogat el mindenhova. A katasztrófák egyszer angolokat, egyszer németeket pusztítanak. A szerencsétlenségben találkoznak a nemzetek és a baj idején megismerik a közösség érzését. Páneurópa, mikor jön el a te országod?

A minden jobban tudó. Hát nem megmondtam?! Mindig hangoztattam, hogy amíg a repülőgép éjjel nem lát, éjszaka nem szabadna neki utazni. Amíg a csillagokkal nem lehet szerződést kötni, hogy világítsanak, boldog az, aki éjjel repülőgépen utazik.

Az örök technikus. Az angol légijónak konstrukciós hibái voltak és nem szabad lett volna üzembe helyezni. Az angolok tulságosan sokat számítottak az isteni segítségre és nem vették figyelembe az emberi tudományt.

A vallásos: Hja, így van az, ha az emberek jobban bíznak a technikában, mint a jó Istenben.

A jogász: Milyen jó volna most Londonban ügyészkedni. Hány ember ellen lehetne vádat emelni.

A gondolkodó. A szerencsétlenség nem egyedül jár. A természet erői, melyek tönkretesznek az embert, sokkal szolidárisabbak, mint maga az ember.

A pilóta. Legszívesebben fiakkeros szeretnék lenni. (—)

— A király születésnapja. Bucurestiből jelentik: A király születésnapja alkalmából rendezendő hétfői és keddi ünnepségeken a kormány tagjai közül Mironescu miniszterelnök, Mihalache földművelésügyi és Condeescu hadügyminiszter lesznek jelen. Ezenkívül a diplomáciai testület és a külföldi egyetemek dékánjai, köztük Balthazar professzor, a párisi egyetem bölcsészeti fakultásának dékánja is bejelentették részvételüket.

— Vádak Maniu ellen. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul felütnést keltő cikkben foglalkozik Maniu Gyula volt miniszterelnök beszédével, melyben olyan dolgokat hozott nyilvánosságra, amelyek nem hatottak kedvezően sem a királynál, sem a nemzeti-parasztpártban. Az Adeverul cikke nagy meglepetést keltett, illetékes helyen kijelentették, hogy Maniu nem lépte át a legkevésbé sem a kötelező diszkreció határát.

— Gyászistentisztelet Buzdugan régens halálának évfordulóján. Bucurestiből jelentik: Október 18-án, Buzdugan régens halálának évfordulóján gyászistentiszteletet tartanak.

— Megszűnt a bucaresti-i taxisofforok sztrájkja. Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i taxisofforok sztrájkja megszűntnek tekinthető. A sztrájkoló sofforok dolgozó kollégáikat tetleg inzultálták. A rendőrség letartóztatásokat eszközölt. Kiderült, hogy a letartóztatottak közül többen körözés alatt állottak, ezeket átadták az ügyészségnek. Ma már a sztrájkoló nagy része kiment a standra és munkába állottak.

Bonyodalmak a népjóléti miniszteri tárca körül

Az Adeverul szerint Hatiegan Emil dr. tévedésből lett miniszter — A kormányban történő változást jósol a lap

BUCURESTI, október 14. Az Adeverul érdekes cikket közöl a kormány összeállításánál történt állítólagos tévedésre. A lap szerint, amikor Mironescu miniszterelnök a kormánylistáját beterjesztette a király elé, a népjóléti miniszteri tárcára kolozsvári embert: Hatie-

gan dr.-t ajánlotta. Mironescu Hatiegan Gyula egyetemi orvostanárt gondolta a népjóléti tárca betöltésére. Tévedés folytán azonban a listába Hatiegan Emil szintén kolozsvári dékán nevét vették fel. Az Adeverul szerint ez a tévedés valószínűleg hamarosan változást fog előidézni a kormányban.

Cégemnél az amateur felvételek kidolgozása a beálló őszi idők ellenére is rohamosan növekszik.

MIERT? Mert ingyen előhívást és koprozást nem készítek, de közismert szolid árakban felvételeit művésziességgel dolgozom ki. Saját villanyerőre berendezett laboratórium. Világmarkás gépek. 12 HAVI RÉSZLETRE összes fotócikkek raktáron klesnyben és nagyban. Vidéki rendelések postafordultával.

Arjegyzzék ingyen. Kun István OPTICUM, speciális fényképezési és optikai szaküzlet.

ARAD, BUL. REG. MARIA 18.

— Változások Aradmegye tisztviselőkarában. A megye tisztviselői karában a mai napon néhány változás állott be. Molcsa György dr. közigazgatási hivatalfőnök a gazdasági osztály élére került, míg helyébe Szakolczay Sándor, az iktató főnökét nevezték ki. Az irattár élére viszont ideiglenes minőségben Hengár Sándor tisztviselőt delegálták.

Asztalneműujdonság!

Leszállított árak!

Ruttkay & Botye

cégnél Arad, megyeházzal szemben.

— A külföldi tudósítók kiutasítását követeli egy prágai lap. Prágából jelentik: A Narodní Politika című lap, amely a prágai németellenes tüntetésekor a leghevesebb uszító cikkeket írta, most azt követeli, hogy utasítsák ki az országból a külföldi lapok tudósítóit, miután azok lapjaikat „valótlan és tulzolt hírekkel” árasztották el. A cikk hivatkozik arra, hogy Franciaország hasonló okból utasította ki legutóbb Hearst amerikai újságíróit.

— Pap Dezső halála. Budapestről jelentik: Pap Dezső — akinek Aradon még ma is számos rokona él — október 13-án, Budapesten, rövid betegség után váratlanul elhunyt. Pap Dezső egyik ismert, kiváló tanja volt a régi magyar kereskedelmi minisztérium tisztviselői karának. Nyugdíjaztatása óta is a minisztérium szociálpolitikai vélemények és törvényjavaslatok készítésével bízta meg. Temetése ma, október 15-én d. u. 4 órakor lesz a budapesti farkasréti temetőben.

— Gyilkolják a newyorki banditákat. Newyorkból jelentik: Az alvilágban egy utokzatos banda kezdett tisztogató munkát. Jaques Diamond után most Brooklynban három revolverlovással leterítették Moric Fishert, az egyik legghibább bandavezért.

— „Gyásznap” Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: Október 10-én volt tíz esztendeje annak, hogy Karintiában a saint germaini béke értelmében népszavazást rendeltek el, amelynek során a lakosság 41 százaléka Jugoszlávia, míg 59 százaléka Ausztria mellett döntött. A jugoszláv lapok ezt a napot, mint gyásznapot említik meg, és úgy írják Karintiáról, mint amit Jugoszláviának még meg kell szereznie, hogy felszabadítsa elnyomott szlovén testvéreit.

Gyermekhagylak, gyermekszék, látkártya rendkívül nagy választékban, melyen leszállított árban Kenedis cégnél Aradon.

— A rendőrség szabadonengedte a tegnap esti autókarambol kocsivezetőjét. Megemlékezett az Aradi Közlöny arról a súlyos kimenetelű autószerencsétlenségről, amely tegnap a gyermekkorház előtt játszódott le és amelynek szenvedő áldozata Hölzl Rudolf vállalkozó volt. Hölzl Rudolfot, akit az aradi közkorházba szállítottak, ma operálták meg. Az operáció kimenetele kielégítő volt, úgyhogy a vállalkozó súlyosan sérült lábát sikerült megmenteni. Klein József vállalkozót, aki az autót vezette, a rendőrség tegnap este 8 órakor szabadlábra helyezte.

Megakarták ismételni Berlinben a tegnapi véres eseményeket

A tüntetők közül számos embert letartóztattak — Eljárás a belügyminiszter ellen

BERLIN, október 14. Éjfélkor a rendőrség a tüntetőket teljesen szétszórta és azután több rendzavarás nem fordult elő. A rendőrség 106 tüntetőt állított elő, akik közül 31 egyén ellen, akik a tüntetésekkor vezetőszerpet vállaltak, eljárás indult, míg a többi szabadonengedték. A tegnapi zavargások miatt eljárás indult Franken braunschweigi belügyminiszter ellen is, aki védelmébe vette Guth Pál gazdát, aki a zavargásokkor képviselőnek adta ki magát.

Berlinből jelentik: Szállingó hírek szerint, ma este Berlinben meg akarták ismétetni a tegnap esti véres eseményeket. Az esti órákban azonban csak könnyen szétszórható csoportok gyűltek egybe, amelyek általában a rendőrség első felszólítására szétszóróztak. Így csak tíz egyént állítottak elő, akik nem vettek figyelembe a szolgálati rendőrtisztviselő felszólításait. A tíz előállított közül hat nemzeti szocialista és négy kommunista. A várt tüntetések miatt Berlin főbb utvonalaiban nem volt a megszokott élönkség és a körüli kávéházakat is csak gyöngén látogatták.

— Egy pénzügyi főtisztviselő távozása Aradról. A város társadalmának értékes és köztisztviselőnek örvendő egyik tagja távozik most Aradról. Dr. Hirsch Samu az Aradi Általános Takarékpénztár hosszú éveken volt főtisztviselőjét meghívták az Első Hunyadmegyei Kereskedelmi és Áruforgalmi Rt. élére. A vállalat székhelye Déván van és dr. Hirsch a napokban már elfoglalja ott az ügyvezető igazgatói széket. Aradon számos barátja és a közgazdasági élet tényezői sajnálják távozását.

— Az acsai pótválasztás eredménye. Budapestről jelentik: Az acsai pótválasztáson már kora reggel 8 órakor a választás részlet-eredménye az volt, hogy míg Andaházy-Kasnya Béla kormánypárti jelölt összesen 42 szavazatot kapott, addig Farkas Tibor ellenzéki jelöltre 312 szavazatot esett. Déire a választás ügyében beállott a furdulat, amennyiben Andaházy-Kasnya a választástól visszalépett és így a választás eredményeképp Farkas Tibort ellenzéki programmal a kerület képviselőjévé mondták ki.

— Cáfollják Földes Pál és Fink Emma házasságát. Budapestről jelentik: Hivatalos forrásból cáfolják azt a hírt, hogy Földes Pál és Fink Emma kommunisták vizsgálati fagságuk során egybekelelt volna, miután az igazságügyminiszter erre még nem adta meg az engedélyt.

— Halálozás. Sulyos csapás érte dr. Miclea Sever volt országgyűlési képviselő, ügyvédet és dr. Ghilezan Liviusné Miclea Hortense cluj-i ur-asszonyt. Édesanyjuk, özv. dr. Miclea Timoné Popoviciu Emilia 82 éves korában tegnap délután rövid szenvedés után elhunyt. A köztisztviselői álló aradi matróna temetése, ma, szerdán délután 4 órakor lesz az aradi felsőtemető halottas házából. A gyászír szűles körökben osztatlan mély részvételt keltett.

Sáfrán Samu ohesinti kereskedő 56 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése folyó hó 13-án nagy részvét mellett volt Linnán.

— Sulyos szerencsétlenség Temesváron. Timisoaráról jelentik: Tegnap délelőtt a gyárvárosi Mérleg-utcában, az egyik épületében lévő ház munkálatainál sulyos szerencsétlenség történt. A tetőzeten a kőművesek még dolgoztak, amikor Popovics Elena 16 éves napszámosnő, aki téglát hordott fel az emeletre, a ház előtt elhúzódó magashoz lévő villanyvezetéket megfogta. Az áram előbb magához rántotta, majd a fiatal leány a magashoz az ucca kövezetére zuhant. Szerencsére a leány nem halt meg, csak a jobb lába, roncslódott szét teljesen.

— Megfojtottak egy címebeteg asszonyt. Ceglédre jelentik: A dúsgazdag Barnay Pál földbíró kedvese, Malihor Julia és annak két fia, a vad szerint évek óta a legrettenetesebb módon kínozták Barnay címebeteg feleségét, míg tegnap a szerencsétlen asszonyt megfojtották és igyekeztek az esetet úgy tüntetni fel, mintha az asszony öngyilkos lett volna. A rendőrség mindnégyüket letartóztatta.

— A jégeső áldozata. Déznáról jelentik: Negru József 72 éves déznai lakos tegnap halálos szerencsétlenség áldozata lett. Az idős ember ugyanis Déznáról Lugazaura akart menni, azonban utközben jégeső érte utól, mely az amugy is gyenge embert annyira elgyengítette, hogy az ut mellett folyó patakba szédült. Negru József holttestét csak ma találták meg.

— Gyanus halál. Rádestiből jelentik: Foreas Nicolae itteni parasztságos udvarán 13-án reggel holtan találták a 26 éves Dariru Anna nevű süketnéma leányt. A nő epilepsziában szenvedett, ezért az a gyanu merült fel, hogy egy ilyen rohamnak esett áldozatul a süketnéma Dandru Anna. A vizsgálat egyetként az ügyben megindult.

— Halálos katasztrófa ért egy ismert berlini pilótát. Berlinből jelentik: Henicke ismert berlini pilóta ma délután egy kétfedelű repülőgéppel próbapilótát végzett. Eddig még ki nem derített okból a repülőtérről közelében 500 méter magashoz ejtőernyővel kiugrott a gépből, az ernyő azonban nem működött és így Henicke összezuzott tagokkal terült el a földön.

— A maláj szultán Londonban házassodik. Londonból jelentik: Sir Ibrahim Johore, a maláj állam szultánja, ma megjelent az anyakönyvi hivatalban és bejelentette, hogy feleségül veszi Mrs. Wilsont, egy angol orvos 40 éves elvált feleségét. Az 52 éves vőlegény, aki a távolkelet egyik leggazdagabb uralkodója, Singaporeban ismerkedett meg az orvossal és feleségével, akik azután is gyakran áthajóztak Bharuba, Johore fővárosába. Legutóbb a fejedelem Londonban találkozott a már elvált asszonnyal, aki már előbb is tetszett neki és elhatározta, hogy feleségül veszi. Sir Ibrahim egyébként rettenthetetlen vadász és kitűnő autózó vezető is. A fejedelmi lakodalmat holnap lesz megtartva.

— Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleménye. Felhívjuk mindazon Cfr. nyugdíjasokat, akik kedvezményes szállítás mellett készpénzzel vagy részletfizetésre tüzfűt beszerezni óhajtának, jelentkezzenek nyugdíjkönyvükkel legkésőbb folyó hó 15-én szerdán délelőtt egyesületünk irodájában, mely napon délig a kimutatást le kell zárunk és a CFR forgalmi felügyelőségnek feltétlenül be kell szolgáltatnunk, hogy a határidőhöz kötött szállítási kedvezményt biztosíthassuk. A megrendelés 10.000 kgr. vagontételben esz-közölhető. A fenti napon és időponon túl semminemű jelentkezés figyelembe nem vehető. Az elnök.

Meglepő fordulat a lainzi bűnpörben

Ügyészi szemle a gyilkosság színhelyén — Újabb bizonyítékok Bauer ellen — A bűnpör tárgyalását bizonytalan időre elnapolták

BÉCS, október 14. A lainzi per főtárgyalásának mai, hetedik napján meglepő fordulat történt. A tárgyaláson már tegnap is kijelentették, hogy a bíróságot kérni kell, hogy ma később kezdjék el a tárgyalást, miután az eddigi peranyag alapján különböző megállapításokat és vizsgálatokat kell foglaltatni. Déli 12 órakor kiderült, hogy a lainzi vadaskertben ma délelőtt új ügyészi szemle folyt le.

amelynek során az ügyésznek új bizonyítékok jutottak birtokába.

Tekintettel az új bizonyítási anyagra, az ügyész ma a tárgyalás félbeszakításának szükségességét hangoztatta. Utalt arra, hogy Olaszországban is szükségesek tanukihallgatások a bizonyítás kiegészítése érdekében. A védő tiltakozott ez ellen. A bíróság az esti órákban hozta meg határozatát, amelyben a bűnpör tárgyalását bizonytalan időre elnapolta, hogy Fellner András al-bíje tisztázassék. A iratokat visszaküldték vizsgálóbíróhoz.

Egy osztrák orvos feltalálta a rák

Jövő évben két gyógyintézet alakul Bécsben — Több mint ezer esetben sikerült gyógyulást biztosítani — gyógyszerét

Bécsből jelentik: Egy Bécs melletti kicsiny falu, Bockfliess volt községi orvosa, Salzborn dr., aki már 30 év óta kísérletezik a rákbetegség gyógyításával, elérkezettnek látta az időpontot, hogy kísérleteinek eredményével a nyilvánosság elé lépjen. Salzborn dr., aki bockfliessi rendelőjében két bécsi orvos társaságában dolgozik, azt állítja, hogy több mint 1000 esetben sikerült olyan rákbetegeket meggyógyítani, akikről az orvostudomány már lemondott s akiket ismételt eredménytelenül műtéteket hajtottak végre.

Salzborn dr. cseppenként beveendő folyadékkal és bedörzsölésekkel érte el ezt az eredményt. Ezenkívül azonban gyógyszere állítólag profilaktikus hatású, amennyiben például meggyógyítja a gyomorbántalmakat és meg-

akadályozza, hogy ezekből idővel rákos daganatok fejlődjenek.

Salzborn dr. szerint gyógyszere egyaránt gyógyítja az összes testrészekben keletkezett rákos daganatokat.

Ugyanekkor hangsúlyozza azonban, hogy a gyógyszer használatán kívül a páciensnek szigorú, de lehetőleg hús- és alkoholmentes diétát kell tartania és be kell szüntetnie a dohányzást. Salzborn dr. állításait úgy munkatársai, mint betegek, nagy lelkesedéssel erősítik meg, sőt idegen orvosok is, akik reá bízták betegeiket. Amerikai kapitalisták segítségével Salzborn dr. jövő év elején két nagy gyógyintézetet fog Bécsben létesíteni, amely elsősorban orvosok kiképzésével fog foglalkozni.

A nagyrévi és tisztazugi arzenyilkosságok megrendítő részletei

Kilenc gyilkos asszony a szolnoki törvényszék előtt — Egy asszony meggyilkolta férjét és két gyermekét — Sikoltozva, a lelkiismerettől kinezva ismerte be bűnét

Szolnokról jelentik: A szolnoki törvényszék nagyarányú érdeklődés mellett ma kezdte meg a nagyrévi és tisztazugi arzenes esetek utolsó csoportjához tartozó vádlottak perének főtárgyalását. Ezúttal kilenc gyilkos asszony állott a bíróság előtt, akik vagy szüleiket, vagy férjeiket, vagy gyermekeiket tették el arzen segítségével láb alól. A főbűnös özvegy Takács Lajosné 70 éves boszorkány külsejű asszony, akit többrendbeli gyilkossággal vádolnak. A tárgyalás mai napja a vádlottak kihallgatásával telt el. A kilenc vádlott közül nyolc tagadja bűnösségét és csak egy ismerte be az elnöknek a vádiratban felsorolt bűncselekményeket. Ez a beismerő Cser Lajosné, aki vallomását drámai körülmények között tette meg.

Elmondotta, hogy 1911-ben férjét, 1916-ban egyik gyermekét, 1923-ban pedig másik gyermekét mérgezte meg arzennal.

A tárgyaláson hangosan sikoltozva, szörnyű lelkiismeretfurdalások közepette kérte megbüntetését. A többi vádlottak általában azt adták elő, hogy a csendőrségen és vizsgálóbíró előtt tett vallomásaik során erősen meg voltak zavarodva és az akkori beismerésükről most már semmit sem akarnak tudni.

A délutáni főtárgyalás során nagy érdekességű volt Nagy Károlyné, 41 esztendősnagyrévi asszony kihallgatása, akit azzal vádoltak, hogy első férjét, Hecsey Lajost ölte meg. Amikor kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek és a vizsgálóbíró előtt tett vallomását visszavonta, az elnök elébe tárta cellatársnője: Abonyi Julianna vallomását, akinek beismerte, hogy az ellene emelt vád igaz, az urát valóban megölte. Abonyi Julianna vallomása szerint a gyilkos asszony elbeszélte neki, hogy férje, amikor az olasz hadifogságból

visszajött, el akarta őt hagyni. A fogságban ugyanis egy asszonyt szerzett magának, akit megszeretett és inkább vele akart élni. Ezt megakart akadályozni és férje ételébe arzent kevert. A vádlott az elébe tárt sulyos bizonyítékra szemrebbenés nélkül jelentette ki, hogy abból egy szó sem igaz. A pör kilencedik vádlottja Balogh Józsefné kihallgatása után a tanuvallomásokra került a sor, kik általában jelentéktelen vallomásokat tettek. Közülük négyet a bíróság megeskettetett, majd a tárgyalás folytatását holnap reggel kilenc órára halasztotta el.

Érdekes adatok a repülés történetéből

Londonból jelentik: Az egyik híres angol repülőgép-építő beszámolót tartott a repülés husz éves történetéről. Érdekes adatokat sorol fel, melyek szerint a tartóssági repülés 55 másodpercről 67 órára emelkedett, a magassági rekord néhány lábnyiról a negyvenkétezer lábnyi magasságig, a leszállásnélküli repülés 30 mérföldről a 375 mérföldig emelkedett, az óránkénti repülés meghaladja az 500 mérföldet, a távolsági rekord pedig eléri a nyolcezer mérföldet.

A KERESKEDŐ VEREJTÉKES ARCCAL olvassa este a pénztárlapot. De nem a melegtől, hanem a gondoktól verejtékes az arca: miből fog fizetési kötelezettségének eleget tenni? Ha felkeresi kiadóhivatalunkat, nagyon értékes tanácsot adunk Önnek: hogyan emelheti forgalmát. Már egy hét múlva megkapja az első kellemes meglepetést: emelkedik a napi bevétel!

URODONAL

és a köszvény

**Csúz
Hugykő
Hugyhomok
Érelmeszesedés
Gyomorsár**

**18 magas
kitüntetés.**

Értekezletek:

Orvostudományi
akadémia (1908.
nov. 10.) Tudo-
mányos akadé-
mia (1908. dec.
14.)

„Ha kínzó köszvényes fáj-
dalmaknál URODONAL-t
adagolunk, az nem okoz ide-
gességet és gyakran veszedel-
mes kríziseket, mint a sali-
cyl-szerek. A fájdalom he-
veny állapota gyorsan eny-
hül, az állandó nyomás hir-
telen eltűnik.”

Dr. MOREL

I. osztályu katonai orvos, a
tengerészet és a gyarmatok
kórházának volt orvosa.

CHATELAIN telepek

Paris, 2 & 2 bis, Rue de
Valenciennes

Romániai vezérképvislet:

DROGUERIE STANDARD

Bucaresti, Strada Zorilor 2.

Gyermekek millióit teszi tönkre a szovjet iskolarendszere

Egy ceruzáért
tiz font roz-
sszal kell fizetni az orosz tankötelesek szüleinek — Barakkok és rombadólt ka-
szárnyák mint iskolák — Panait Istrati a szovjet-oktatás csődjéről — A gyermekek
nagy része nem jár iskolába — Nincs tüzelőfa, fázna a gyermekek — Kevesebb
iskola van, mint a cári uralom alatt

Panait Istrati világhírű román író, aki az
Oroszországban tett utazásainak hatása alatt
erősen antikommunistává lett, Oroszország-
ban megismerte a kommunista gazdálkodást a
valóságban és három könyvben leplezi le an-
nak visszaéléseit. Harmadik kötetében, amely-
nek címe a Meztelen Oroszország, közöljük
aktuálisánál fogva az alábbi fejezetet, amely
az orosz iskolavizonyokra vonatkozik:

Az orosz nép szellemi elszegényedése
párhuzamosan halad az anyagi leromlással.
Az a majdnem százötven millió ember, amely
Szovjetországra él, szellemileg épp
olyan alárendelt helyzetben maradt, mint a
cári uralom alatt volt. Az analfabéták száma
a szovjetstatisztika szerint is a népesség több-
mint hatvan százalékára rug, azonban a többi
negyven százalékban is igen nagy tömeg
analfabéta van. Maga a Rabocsaja Gazet-
ta című szovjetlap írja, hogy azoknak a pa-
rasztoknak, akiket egy esztendőn át olvasni
tanítanak, az egy év letelte után vissza kell
adni az olvasókönyvüket és tovább nem tanul-
nak. Az egy év alatt jól-rosszul megtanulják a
nevüket aláírni, azonban a következő év alatt
már ezt is elfelejtik. Ezeket azonban a szov-
jetstatisztika már nem tekinti analfabétáknak.

Nincs ruha, nincs cipő.

A gyermekek nagy része ma sem jár isko-
lába. L u n a c s a k i közoktatásügyi népbiztos
maga állapítja meg, hogy „a mi elemi iskoláink
a gyermekeknek még a felét sem tanítják” és
hogy most sokkal gyakoribb az, hogy az isko-
lából kikerülő gyerek mindent elfelejt, amit az
iskolában tanult, mint amilyen gyakori volt
ez a háború előtt. A Krokodil című vicclap az
analfabétizmus elleni küzdelmet úgy ábrázolja,
hogy egy csigát rajzol le. Hivatalos orosz
szovjetjettényezők állapítják meg, hogy azoknál,
akik kijárták az iskolákat, újból el kell kez-
deni a tanítást, mert mindent, amit tanultak,
már elfelejtettek. Minthogy a szülőknek nincs

hatalmuk a gyerek fölött, arra sincs módja,
hogy iskolába kényszerítse. A tanulóknak het-
ven százaléka, főleg a földmivesek gyerekei, a
harmadik osztályt se végzik el. Egy-egy ta-
nuló tanításáért a szovjet körülbelül harminc
rubelt fizet a tanítónak, holott Londonban 163
rubel, New-Yorkban 229 rubel jár ugyanezért

A forradalmárok bevonultak Rio de Janeiroba

Hírek a kormánycsapatok győzelméről — Remélik, hogy hamarosan
véget ér a forradalom

Montevideoból jelentik: A felkelők nagy
tűzességgel és gázzal ostromolják Florianopolis
várost. A lakosságot biztonságba helyezték. Mint-
hogy a repülők sűrűn bombázták a szövetségi
kormány hadihajóit, azok elhagyták a santa-cata-
rinai partokat. Rio de Janeiroi jelentés szerint a
kormánycsapatok tegnap Minas Geraestől délre
nagy győzelmet arattak. Kormánykörök rendki-

a munkáért. A tanítók egy harmaddal keve-
sebb fizetést kapnak, mint a munkások és nem
érik el annak az éhbérnek a felét, amit a cári
uralom alatt érthettek el.

Nincsenek iskolák, nincsenek taneszközök és
nincsenek tanítók. A gyerekeknek nincs ruhájuk,
nincs cipőjük, rosszul tápláltak és idő előtt hagy-
ják el az iskolát. Kevesebb iskola van, mint a cári
uralom alatt, noha a tankötelesek száma harminc
százalékkal emelkedett. A tanítókat tulhalmozták
szociális munkáival, ellenben megfosztották őket
a legesemibb jogaiktól. Az ingyenes tanítás elve
csak papíron van meg. A valóságban a munkástól
az iskolaköltségekre különböző levonásokat esz-
közölnek, sokszor felét vagy háromnegyed részét
a fizetésnek. Az Ural tartományban a gyerekek
hetven százaléka számára nincs is hely az iskolá-
ban és valamennyi ipari centrumban hasonló a
helyzet. Az iskolatermek szűkek, sötétek és hide-
gek, legnagyobb részük már régen szinte ordít a
gyökeres javítás után.

Életveszélyes iskolák.

Sztalingrad tartományban a 988 iskola közül
447 olyan állapotban van, hogy a tanítás életve-
szélyes benne. Ebben a tartományban 530 tanító
működik, holott több mint kétszer ennyire volna
szükség. Hasonló, vagy majdnem hasonló, sőt még
rosszabb állapot a többi tartományokban. Szama-
ra tartományban télen nem lehet tanítani, mert az
iskolák számára nincs tüzelő. A tanítónak minden-
nap külön kell a helyi szovjetnél könyörögni, hogy
fát vágiának.

Vorones tartományban a gyerekeknek száz
kilométer távolságra kell a tüzfát az iskolába hor-
dani. Még Moszkva környékén is mindennapos,
hogy betört ablakok mellett rettenetes hidegben
ülnek a gyerekek. Sok iskola barakkban van elhe-
lyezve, ahol a hőmérséklet télen két fok a minusz
alatt, Vladimir, Pance, Jaroszlav, Tanbov, Donez-
ben, Ivanovo, Woznezenszk, Sverdlovszk és más
tartományokban azokban a kaszárnnyakban van-
nak az iskolák, amelyeket a forradalom alatt össze-
szeromboltak és azóta nem javítottak ki.

A taneszközöket a gyerekek meg kell fizetni.
Gommel tartományban egy történelmi térkép há-
rom pud rozsba kerül. Szaratovban egy iskolában
összesen huszonöt nyelvtan van, az is hét külön-
böző kiadású s a gyerekek legnagyobb része nem
is jut abba a helyzetbe, hogy nyelvtankönyvet lát-
hasson. A számtankönyvek legnagyobb része még
a forradalom előtti időben jelent meg s ebből is
kevés van. Egy ceruzáért tíz font rozsot kell ad-
ni, egy írkaért hat fontot. Minthogy falitábla sincs
s az írka is drága, a gyerekek a padlón és a falon
tanulnak írni. A tanítók képzéséről vagy tovább-
képzéséről beszélni luxusszámba megy.

Aggodalom Belgrádban Boris király házassága miatt

A bulgár király és az olasz hercegnő eskü-
vői dátuma még nem fix. A házasságkötés po-
litikai benyomulata azonban már mutatkoznak

Szóliából jelenti az AVala: A külföldi la-
pokban elterjedt hírekkel szemben, amelyek
szerint Boris királynak Giovanna olasz her-
cegnővel való házasságkötésének pontos da-
tuma és programját már véglegesen megálta-
pitották, bolgár udvari körökben kijelentik,
hogy erre vonatkozólag még semmiféle pro-
gramot nem dolgoztak meg ki. Azokat a híre-
ket ellenben, amelyek szerint Boris bolgár ki-

vül optimisták és remélik, hogy rövidesen a forra-
dalom véget ér. Ennek viszont teljesen ellent-
mond az a tény, hogy a felkelők elfoglalták Itape-
ruma városát és benyomultak Rio de Janeiro tar-
omány szívébe.

NEWYORK. Porto Alegreből jelentik, hogy
a kormánycsapatok Caropolis felé visszavo-
nulnak. A felkelők számos foglyot ejtettek és
nagy mennyiségű lőszert zsákmányoltak.

rály és Giovanna olasz hercegnő kijelentették,
hogy minden nagyobb ünnepségeket el akar-
nak kerülni, megerősítik bolgár hivatalos kö-
rökben.

Ugyancsak az AVala jelenti Berlinből,
hogy a Vossische Zeitung nagy cikket közöl
Boris király és Giovanna olasz királyi herceg-
nő házasságáról. A Bulgária és Olaszország
baráti viszonyát ez a házasság a lap szerint
még intenzívebbé teszi és Szófia teljesen Olasz-
ország felé orientálódik, ami Belgrádban
szemmel láthatólag aggodalmakat kelt. Ezzel
szemben rámutatnak arra, hogy a jelenlegi
gazdasági viszonyok között azonban Bulgári-
a nem zárkozhatik el teljesen Jugoszláviától sem,
mert főkére van szüksége és ezért nem lehet
kizárólag olasz orientációt folytatnia.

Teljesen új műsor a világvárosi Fehér Kereszt kávéház és bárban. Családi műsor és parkettánc. Beléptidő nincs.

Hadikészülődések Jugoszláviában

Bécsből jelentik: A Reichpost ma „Hadikészülődések Jugoszláviában” címmel zágrábi forrásból, feltűnést keltő cikket közöl Jugoszlávia katonai intézkedéseiről és többek között a következőket írja:

„A határterületek militarizálása, a lakosság között folytatott háborús propaganda és széleskörű egészségügyi intézkedések arra mutatnak, hogy a belgrádi diktatura egy hamarosan bekövetkezendő háborúval számol és minthogy Jugoszlávia számbavehető szövetségi nem folytathatnak támadó háborút, Jugoszláviában csak offenzív háború előkészítéséről lehet szó”.

A cikk értesítése szerint Jugoszlávia a legutóbbi rövid időn belül 2 és fél milliárd frankot kapott Franciaországtól, hogy Magyarország és Olaszország felé vezető stratégiai útvonalakat a lehető legrövidebb időn belül kiépíthesse.

Hirdessen a 45 éve fenálló „Aradi Közlöny”-ben

A S 4100
S 407 S 210

ÁRNYÉKOLTRÁCSO

BÁRIUMCSŐ

Szelektív, hangerős, tökéletes rádióvétel!

már mindenütt kapható, kérjen ismertetőt kereskedőjétől

STUNCSRAM

Tizenhárom hónapos esztendőt készít elő a Népszövetség

A Szent Szék nem zárkozik el a naptár-reformtól — Az ünnepnapok minden évben ugyanarra a napra esnek

Genfből jelentik: A világgazdasági körök kívánságára már régóta foglalkozik a Népszövetség a naptár megreformálásának kérdésével. A népszövetségi közgyűlés már évekként ezelőtt külön bizottságot küldött ki a naptár-reform előkészítésére, amely hosszas tanácskozások és különböző javaslatok áttanulmányozása után befejezte a naptármódosítás előkészületeit és

két javaslatot dolgozott ki, amelyek elfogadásáról a Népszövetség plénumának kell döntenie.

A naptárreformra vonatkozóan a népszövetségi bizottság minden állam illetékes tényezőinek a véleményét kikérte és megállapítható, hogy valamennyi népszövetségi tagállam részéről egyöntetűen az a vélemény alakult ki, hogy a naptárt a gyakorlati élet követelményeinek megfelelően meg kell változtatni, mivel a régi naptár nem tökéletes és a mai idők követelményeinek nem felel meg. Nemcsak azért, mert minden negyedik esztendőben egy szökőnapot kell a régi kalendáriumba beilleszteni, hanem elsősorban azért, mert nehézkes, a hónapok különböző hosszúsága miatt nehezen tekinthető át és a gazdasági életben — a befizetéseknél, kamatoknál, járadékoknál, — egyenlőtlenséget idéz elő.

A különböző javaslatokban elsősorban az a kívánság nyilvánult meg, hogy legalább a nagy ünnepek, — húsvét és plinkósd, — ugyanarra a naptári napra essenek.

Az első tervezet szerint az év, — úgy, mint eddig, — tizenkét hónapból állna, de minden negyedév egyforma hosszú volna, két harmincnapos és egy harmincegynapos hónappal. Ennek a tervnek az volna az előnye, hogy a naptár változatlan maradna, minden dátum és ünnep minden évben ugyanarra a napra esik; egy hónap 26 hétköznapi és négy vasárnapból áll.

A második javaslat ennél még tovább megy és

tizenhárom egyforma hosszú hónapra osztja fel az évet.

Egy hónap: négy teljes hétből, tehát huszonnyolc nappal áll. A tizenharmadik hónapot a nyári időszakban, — június és július közé, — illesztenék be a naptárba. Ennek az az előnye volna, hogy nemcsak minden évben, hanem minden hónapban is a napok ugyanarra a dátumra esnek, vagyis valamennyi hónap első napja vasárnap, második a hétfő, harmadik a kedd; és így tovább. Ez lehetővé tenné azt is,

hogy naptárak helyett órákat lehetne készíteni ugyanazzal a dátum — és nap — megjelöléssel.

A legtöbb állam, — Amerika is, — a tizenhárom hónapos tervezet mellett foglal állást.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A nagyenyedi kongresszus felszínre veti a kereskedők összes sérelmeit

Az Erdélyi és Bánsági Kereskedelmi Testületek Szövetségének nagyenyedi kongresszusa — Nívós tárgysorozat — Nagy érdeklődés a kongresszus iránt — A résztvevők fogadtatása

Rendkívüli érdeklődés előzi meg az Erdélyi és Bánsági Kereskedelmi Testületek Szövetségének idei kongresszusát, amelyet a detail és kiskereskedők számára október 19-én, Nagyenyeden, az ottani Iparosok Önképzőkörének dísztermében rendeznek meg. A Szövetség kötelékébe tartozó 43 egyesület delegátusokkal képviselteti magát a kongresszuson, amely a mostanában tartott hasonló szakmai gyűlések között a legkiemelkedőbb jelentőségű lesz, mert a kereskedők sorsára nézve döntő fontosságú problémákról fognak tanácskozni. Ez a kongresszus foglalkozik a detail és kiskereskedők legégetőbb napi kérdéseivel. Az előadók és a tárgysorozat pontjai úgy vannak megválogatva, hogy a kongresszus nívó tekintetében is jelentőségű lesz.

Az elnöki megnyitót Kun Richárd szövetségi elnök tartja. Beszédében kitér a Szövetség legfontosabb szervezkedési problémáira és a Szövetség hivatalos lapjának, a Kereskedők Lapjának támogatására. Utána dr. Fried János, a Szövetség főtitkára a detail és kiskereskedők községi közterheléről tart előadást. Földváry Fülöp (Temesvár) a kereskedők ellenőrzéséről, különféle hatósági sikanériáról beszél. Nagy érdeklődés előzi meg az adótvány revíziójáról szóló előadást, amelyet a száz egyesületek egyik vezető embere tart meg. Az előadás keretében praktikus javaslatot tesz az emberséges és elviselhető adópolitika megvalósítására.

A detail és kiskereskedők hitelproblémáira Szigethy Béla nagyenyedi bankigazgató előadásának keretében kerül szóba és a tárgysorozati pontnál indítvány fog elhangzani a detail és kiskereskedők hitelszövetkezetének megalakítására, amelynek rendeltetése az, hogy közvetlenül támogassa hitellel az erdélyi és bánsági kereskedőket. A sokat tárgyalt és rendkívül sérelmes italmérségi problémáról Engel Gyula, az aradi Fűszerkiske-

A népszövetségi bizottság jelentése szerint a keresztény egyházak is hajlandók a naptár-reformot támogatni, főképp abban a tekintetben, hogy a húsvétot naptárszerűen állandósítsák, ha ezt a reformot valamennyi keresztény egyház ugyanabban az időpontban hajtja végre. A Szent Szék részéről is kijelentették, hogy a naptárreformot a bibornoki kollégium elé viszik és elvben nem zárkozik el a terv ekkor.

reskedők Szindikátusának elnöke tart előadást. A tisztességtelen verseny problémáját E. ndre Károly, a temesvári Kereskedők Egyesületének főtitkára tárgyalja. A munkaszüneti törvény revíziója tekintetében pedig Czitter Lajos nagyvárad kereskedő tesz praktikus javaslatokat.

Ilyen életbevágóan fontos napirend mellett egészen természetes, hogy Erdély és Bánság egész kereskedői társadalma a legnagyobb érdeklődéssel tekint a kongresszus elé. A rendezőség minden elkövet, hogy a résztvevők Nagyenyeden vendégszerető és meleg fogadtatásban részesüljenek. A rendezőség élén Szigethy Béla nagyenyedi bankigazgató áll, míg a kongresszusi irodát Fenichel titkár vezeti. Nála kell bejelentni legkésőbb október 16-ig, megjelenésüket mindazoknak, akik a kongresszuson résztvenni szándékoznak.

A szerkesztésért felelősen
BALÓO HENRIK
felel

NYILTER.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik drága halottunk

Jäger János

temetésén résztvettek, ravatalára koszorút és virágot helyeztek, részvételükkel fájdalunkon enyhítettek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Jäger-osalád.

Az idei bál szezon kiemelkedő eseménye

a sporthirlapírók műsoros táncestélye.

Belépés díjtalan.

Rádió műsor

— Hangsúlyos idő. —

SZERDA, -október 15.

Bucuresti. 13. Gramofon. 17. Moscopol-zenekar: Könnyű zene. 18.30. Moscopol-zenekar. 20. Gramofon. 21. Olasz nemzeti est. — Budapest. 10.15. Szalonzene-kari hangverseny. 13.05. Hangverseny. Közreműködnek: Géczy-Fazekas Klára (zongora) és Hegedűs Bébi (ének). Zongorán kísér Polgár Tibor. 5.10. Vadász Tibor novellái. 6.30. Operettzselétek és keringők. 7.40. Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.) 8.15. Gramofonhangverseny. 9.15. A Nemzetközi Rádió Unió nemzeti estek sorozatában olasz-est. A magyar királyi Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Kar-nagy: Dohnányi Ernő dr. Közreműködik Fehér Ilonka hegedűművész. 11. A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye. — Belgrád. 18.30. Rádió-négyes. 21. Farkas Lucy zongoraművész. 21.30. Ljubljana. 23.45. Kávéházi zene. — Prága. 12.15. Gramofon. 17.30. Délutáni zene. Fibich 30. halotti napja alkalmából. 20.30. Olasz-est. Pergolesi: „Az urhatár szolgája” c. egyfelvonásos operája. 22.30. Fibich: Kvintett. — Wien. 12. Régi és új divatos dalok gramofonon. 14.10. A Laner-négyes játéka gramofonon. 14.25. Híres énekkarok gramofonon. 16.20. A Hauptmann-zenekar játéka. 20.35. Wacek-zenekar. 22.05. Molnár Ferenc négy jelenete. Utána Steiner Ferenc kamaracé-kes Mahler-dalokat ad elő Majd a Silving-Geissler-zenekar játéka Kornau Eduard közreműködésével.

CSÜTÖRTÖK, október 16.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 17. Di-nicu-zenekar: Könnyű és román zene. 18.30. Dinicu-zenekar. 20. Gramofon. 21. Operaest. — Budapest. 10.15. Az Országos Postászenekar hangversenye. 13.05. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.10. A m. kir. földművelésügyi miniszterium előadássorozata. 6.40. id. debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye. 7.50. Angol nyelv. oktatás. (J. W. Thompson.) 8.30. A Nemzetközi Rádió Unió tiszteletére a m. kir. Operaház díszelőadásának közvetítése. „Farsangi lakodalom”. Vigopera 3 felvonásban. Szövegét írta: Vajda Ernő. Zenéjét szerzette: Poldini Ede. Majd gramofonhangverseny. — Belgrád. 18.30. Nemzeti zene. 21. Praha. 23.15. Rádió-négyes. — Prága. 12.15. Gramofon. 13.30. Déli zene. 17.30. A jeruzsálemi zsinagóga énekkarának közvetítése. 21. A cseh filharmónikusok szimfonikus hangversenye. 23.20. Orgonajáték. — Wien. 12. Könnyű hangszer-szólók gramofonon. 12.30. Modern táncok gramofonon. 13. Cserda-zenekar. Heller Mária énekével és Heller József lantjátékával. 16.20. Szórakoztató zene gramofonon. 17.25. Mengelberg és az amsterdami hangverseny-ház zenekarának játéka gramofonon. 20.35. Woff Fritz kamaracékes hangversenyének részben való közvetítése a nagy hangversenyház terében. 21.30. Eysler: „Művészvár” c. előjátékából és két felvonásból álló operettje a stúdióban. Utána modern tánczene gramofonon. — EGYÉB EURÓPAI NEVEZETESSÉG. Róma. 21.35. Donizetti: Don pasquale c. háromfelvonásos vig-operája a stúdióban.

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. n. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytőzsde, volt Andrássy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytőzsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám.

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk más-napl számában feltétlenül meg fog jelenni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8. Illetve 10 Lej A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködéssel válaszolunk. Ajánlatok teljesség levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

HAZASSÁG.

KÖZÖS HAZTARTÁSRA lépnek igaz-
leltű nővel, ki üzlet-mben segédkező.
Később áthelyezéshez csakély összeget
kioszonózhath, míg válásom iolytán ja-
valom elosztódnak. Választ az Aradi Köz-
löny kiadójába „Skeptikus” jelígre. 4188

ALKALMAZÁS.

NEGYVEN ÉV körüli nő állást keres,
mint háztartásnő, vagy házikasszony.
Cím: Rovine 102. sz. Aradmegye. 4178

ÜGYES FIATAL szobaleányt keresek,
Volt Karolina u. 8. 4186

FELVESZÜNK azonnal román és német
nyelvismerettel rendelkező kezdő tiszt-
viselőnt. Ajánlatokat „Becsületess” jel-
ígre az Aradi Közlöny kiadójába kér-
jük. 4180

SZOBALÉANY keresetk azonnaira, volt
Erzsébet-körút 42. I. em. 8.

LAKÁS.

II. EMELETEN 8 szobás uccai lakás
fürdőszobával november 1-től kiadó, volt
Szabadság-tér 5-8. 4135

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen
közeliében 2 szoba, előszoba, konyhából
álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asz-
talos Sándor u.) 3. 800

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren
kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 200

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás,
konyhás lakás éléskamrá-
val és pincével azonnal-
ra a Piata Avram Iancu
(v. Szabadság-tér) sarká-
nál. Cím az Aradi Közlöny
kiadóhivatalában. 250

SZEP URI LAKÁS kiadó november 1-re.
2 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha és
mellek helyiségek, volt Lázár Vilmos-u.
3. sz. Bővebbet az emeleten a háztulaj-
dosnál.

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás
a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az
Aradi Közlöny kiadójában

VÉTEL ÉSELADÁS.

BÖRGARNITURA, férfi és női bundák,
hintaszék, antik butorok, perzsaszőnye-
gek, komplett szobaberendezések, antik
órak, ezüst evőeszközök, kis ezüsttál-
cák, tükrök, vitrinek, álló villanylámpák,
hegedűk, zongorák, festmények, aszta-
lok, szekrények, horgolt és filéterítők,
nagy japán váza, kristály toalett kész-
let, fotelok, uriszoba, 3-as Wertheim-
kassza stb. eladó. SALGONÉ bizományi
üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca)
Neuman-palota. 1000

ELŐSZOBAFAL, ficus, káposztáshordó
eladó. Str. Spiru Gheorghe 11.

Nagy famegtakarítás szabadelmizott ZSIGUCZI-féle kályhával.

A fűtőtechnika csodája! Számos elismerő levél és hivatalos

50% tüzelőanyag megtakarítását. szakvélemény bizonyítja jóságát és

HAMMER ZSIGMOND és FIA üzletében Arad, Bulevardul Regele

Ferdinand No. 27 (Boros Béni tér)

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyílt

Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: 1. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

KERESEK bizományi üzletembe keleti
perzsaszőnyegeket, ezüsttárgyakat, már-
kás porcellánokat, vitrineket, antik komó-
dokat, komplett szobaberendezéseket, elő-
szobafalakat, szőnyegeket, szőrméket, dísz-
tárgyakat stb. s azok gyors eladásáról
gondoskodom. SALGONÉ, Str. Horia 1.
Neuman-palota. 1000

ÜZLETEK.

SZÉP ÜZLETHELYISÉG, esetleg pince-
lejárattal, kiadó volt Lázár Vilmos-u. 3.
sz. Bővebbet az emeleten a háztulajdo-
nosnál.

KÜLÖNFÉLEK.

KÉT DARABBÓL álló británs függő el-
vezett. Beosületes megtalálható illő jutalom
ellenében adja le Enget-József címre
Confectio divatruház volt Tabajdy-
ucca. 4179

Óriási

perzsaszőnyeg-
kiállítás

két napig Str. Melianu (For-
ray) ucca 1. udvari terem.
Belépés díjtalan.

Alkalmi ajándék ul

ajánlok csaknem új, gyönyörű

ebédlőt, hálót, szalonberende-

zést, szőnyegeket, dísz tárgya-

kat és antik butorokat, mint

igen kedvező alkalmi vételket.

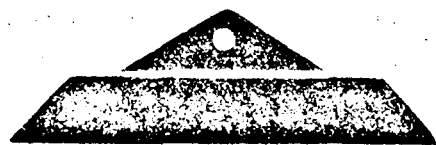
SALGONÉ

bizományi üzlet

Str. Horia (Széchenyi-u.)

Ritka alkalmi földvétel!

Gáj külvárosban bent 50 kat. hold prima
föld egészen vagy részben. áron alul
holdanként 14.000 lejért eladó. Bővebbet
Kiss Lajos „URANUL” irodájában, város-
házával szemben Bul. Reg. Ferdinand 1.

A HIRDETÉS

beszél, meggyőz,
eredményt hoz.

Minden vállalat, kereskedő célja: A
régi összeköttetést megtartani, újat
hódítani amit csak hirdetéssel érhet el

AZ „ARADI KÖZLÖNY”

KIADÓHIVATALA

hirdetési ügyekben szakszerű ta-
nácsot szívesen szolgál, megbízottja
kiváratra felkeresi. Telefon 151.

Kedvezményes vizum és utazás Künstler Vizumirodában

ARAD, Bulev
Reg. Maria 24.